

Hétről-hétre

Szofia. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a bulgár fővárosnak 287.000 lakosa van, az elővárosokkal együtt 330.000. Szofiaiban 45 ezer idegen nemzetiségű él, akik közül 26.000 vallotta magát zsidónak.

Kowno. A litván köztársaság elnöke, Bor Kaddis, Mendel Dräsnér és Sloime Katnik, egy nevé zsidókat magas kitüntetésben részesítette, azokért a nagy szolgálatokért, amelyeket 1918-ban tettek a litván köztársaságnak, amikor a függetlenség harcában, első sorban harcoltak a litván szabadságharcosok között. A kitüntetés a „Függetlenségi Rendjel”, amelyet a legtrikább esetben adományoz a köztársaság elnöke. — A litván iparosok szervezete, amely eddig erősen antiszemita jellegű volt, elhatározta, hogy tekintettel a súlyos gazdasági helyzetre, együtt fog működni a litvániai zsidó iparosokkal, mert ezáltal helyzetük javulását remélik.

London. Az angol alsóházban Lord Cranborne államtitkár kijelentette, hogy a sir Neill Malcolm kivándorlási főbiztos kezdeményezésére július 2-án összesülő nemzetközi kivándorlási kongresszuson hivatalosan képviseltetni fogja magát.

New-York. 67 éves korában meghalt rabbi Samuel Rabinovitz, a világhírű vilnai gaon déd-unokája.

Hamburg. Hamburgban, a Szt. György körház előtt emlékoszlopot emeltek azoknak az orvosoknak emlékére, akik a Röntgen kutatások során a kísérletek áldozatai lettek. Az emléktáblán igen sok zsidó orvos neve is szerepel, akik különböző országokban áldozták életüket a tudomány fejlődése érdekében.

Varsó. A legutóbbi megszavazott vágatási törvény értelmében azokon a helyeken, ahol 3 százaléknál kisebb a zsidó lakosság száma nem engedik meg a rituális vágást. Ennek a szabálynak értelmében az antiszemita agitáció hatása folytán eddig 29 lengyelországi városban tiltották be véglegesen a rituális vágást és csak akkor engedik meg újból, ha az illető város zsidó lakossága a három százalékot meghaladja. — A vilnai bíróság elítelte Abraham Maysay és Sloime Chelm nevű kereskedőket három évi felfüggetlen egy évi fogházra, amiért egy éjszakai támadás alkalmából, amelyet antiszemita haitánok intéztek ellenük, önvédelemből elverték a támadókat. Azonkívül elítelték a két kereskedőt arra is, hogy a megverteknek élethosszigán havonta 120 zloty-t fizessenek, mivel azok nem tudják kényerüket megkeresni. A szabadságvesztést az amnesztia-törvényre való tekintettel felfüggetelték.

Raktárunkon levő
siremlékek
minden elfogadható áron eladók.
Weiszlovits I.
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.
az udvarban.

— Dr. W. Filderman, Horia Carp Michel Leiba és M.Z. Sarteanu Oradeára érkeznek — Még mindannyiunk emlékeztetésében van Horia Carp az ó-királyságbeli zsidóság nagynevezte vezérének a múlt év decemberében Oradeán tartott nagysikerű előadás. Horia Carp ígéretet tett akkor, hogy amint ideje megengedi, újra látogat az oradeai zsidósághoz, amelyet már régen szívába zárt. Ezt az ígéretet azzal is megtoldotta, hogy legközelebbi jövevénye W. Filderman a romániai zsidóság legfelsőbb Tanácsának elnöke is eljön, hogy informálja Erdély legmagasabb zsidó lakta városának közönségét a zsidóság aktuális problémáiról. — A napokban több száz aláírással meghívó ment Filderman elnökhöz és Horia Carphoz, amelyben kéri, hogy együtt M. Zeller Sarteanu és Michel Leiba ókirályságbeli vezetőikkel mielőbb eljőjenek. A város zsidósága nagy érdeklődéssel várja a kitűnő vezetők oradeai látogatását.

Az Erdélyi-Bánati Hitközségek Szövetségének közgyűlése

Április 21-én tartotta szokásos tavaszi közgyűlést az Erdélyi-Bánati Nyugati Szerbiában és Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöki tanácsa Oradeán, amelyen az elnöki tanács tagjai közül igen sok hitközség is képviseltette magát. Elnöklő dr. Adorján Armin megnyitójában ismertette a zsidó hitközségek jelenlegi szomorú helyzetét, amelyet a kormányzati intézkedések még csak súlyosbítanak. Ismertette mindazon intézkedéseket és eljárásokat, amelyeket az elnökség az utóbbi időben a hitközségek érdekében a kormányhatalom tényezőinél megtett és azon reményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben is meg fogjuk tenni kötelességünket hitközségeink és azok intézményei irányában. Össze kell fogjunk és egyesített erővel kell dolgoznunk és éppen ezért örömmel üdvözölte azt a nemrég létrejött fúzióját az összes nagyromániai Unióknak, az u. n. Federatia Unimilor Comunitatilor: Evreesti din România, amely egyesített központi szerv lesz hivatala egyetemesen sikrásszállni jogaink és érdekeink védelmében.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Lax Salvator főtitkár olvasta fel munkajelentését, melyben felsorolta az utóbbi időben az irodára által teljesített munkát, amely élénk bizonyítékát adta annak, hogy hitközségeink és azok intézményei ügyében állandóan dolgozni kell. Jelentése kapcsán megemlékezett azokról, akik az utóbbi időben elhunytak és eddigi tevékenységükkel és szolgálataikkal felejtethetetlen érdemeket szereztek maguknak a zsidóság körében. Majd dr. Fischer József volt kamarai képviselő, szövetségi alelnök tartotta beszámolóját a bucarestii federáció megalakítása és az államsegély törzése elleni eljárásokról és azokról a heroikus munkákról, amelyeket a delegáltak és megbízottak az utóbbi időben érdekében és jogaink védelmében a kormánytól végeztek. Ezek az eljárások még mindig nem fejeződtek be, csupán a közbefjött husvétii vakáció miatt szünetelnek és mielőtt megszűnik a vakáció, a bizottságok teljes erővel és szívóssággal folytatják harcukat jogaink védelmében, sőt remeink orvoslásáért.

Az elnöki tanácsülés köszönettel vette a bejelentéseket és további munkára kérte fel a megbízottakat, hogy a bucarestii központtal együtt minél erőteljesebb és eredményesebb munkát végezzenek.

Ezután a közgyűlés elhatározta, hogy az ezévi kongresszust Lugoj városában fogja megtartani május 31-én és június első napjaiban, amely alkalommal egyidejűleg a lugojai hitközség szeretett lelkipásztorának, dr. Lenke Manó főrabbi urnak 40 éves papi működési jubileumát is meg szándékszik ünnepelni. Ugyancsak a kongresszus napirendjén fog szerepelni az új tisztújítások megkezdése, miután a mai vezetőség és bizottságok mandátuma lejárt. Végül az elnöki tanácsülés felhívással fordult az összes hozzátartozó hitközségekhez, hogy részesítsék hathatós anyagi támogatásban a országos irodát, hogy feladatait teljesíthesse.

Több kisebb intern ügy tárgyalása után az ülés a késő déli órákban ért véget és a delegátusokat és elnökségi tagokat az oradeai hitközség látta vendégül.

— Eljegyzés. Grünberger Cháncsu Timisoara és Hirsch Adolf Sibiu jegyesek. (Mindkét külön írtatás helyett).

— Megelőnkült a tel-avivi építkezési tevékenység március havában. A tel-avivi városi tanács hivatalos jelentése szerint új épületek emelésére március havában 30.000 négyzetméterre adtak ki engedélyeket, míg január és február hónapokban 20—20.000 négyzetméterre adtak ki engedélyt. Ebből megállapítható, hogy március havában ötven százalékkal erősödött az építkezési tevékenység. A Hadar Hakarot len március havában kilenc új épületet emeltek, 156 szobával, februárban tíz házat, 160 szobával, míg januárban 4 épületet, 56 szobával.

TIP. PASZTOR, ORADEA.

Zsidó humor

AMIKOR AZ ORVOSON SEMMI RAVASZSÁG NEM FOG KI

Baron Jónást, az ismert budapesti zsidó orvos-professzort felkereste lakásán egy vidéki jómódú kereskedő. Nagyon betegnek érezte magát és a nagyhírű sebészhez fordult, hogy gyógyítsa meg. Baron megvizsgálta és megmondta neki kerekben, hogy veszedelmes műtétet kell elvégeztetnie. Lehet, hogy meggyógyul, de az is lehet, hogy belepusztul.

— Menjen haza, jó ember — tette hozzá szelíden — intézze el a dolgait, szűzán jöjjön vissza, hogy megoperálhassam. A operáció pedig háromszáz forintot fog fizetni.

A jó ember csakugyan hozzautazott és otthon megmagyarázták neki a barátai, hogy boldond csinál, ha ennyi pénzt fizet az operációért. Azt tanácsolták neki, hogy egészen egyszerűen fekdjék be a Zsidókórházba s Baron professzor ott ingyen kötefés megoperálja.

A beteg megfogadta a jó tanácsot és tőle nap nár ott fektült a Zsidókórház sebészeti osztályán, melynek Baron tanár volt a főorvosa. Amikor Baron rendes vizitjét tartotta, már messziről észrevette a gazdag páciens, aki tud akart járni az eszén. De egy pillantással sem árulta el, hogy már látta valakit, aki odaült az ágya elé és közömbös hangon kérdezte tőle, hogy mi baja van. A ravasz férfiú tövörölhegyire elmondta újra a betegsége történetét. Baron szó nélkül hallgatta végig, aztán odafordult az asszisztenséhez, aki mellette állt és komor arccal mondta neki:

— Asszisztens ur! Ezt az embert holnap reggel meg fogja operálni. De figyelmeztetem, hogy jól vigyázzon, nehogy megint melléje vágjon, mint a minap.

A FALESZTINAI GYERMEK

Rev. I. L. Fischmann, a Mizrahi kiváló vezére beszélt az erecsizraeli nyelvproblémáról. Elmondta, hogy Schalom Asch, a kiváló jiddis író egyszer egy héber tanítónál vitakozott erről a kérdéstről, végül a vitát fogszással akarták előlteni. Megállapodtak abban, hogy Schalom Asch hátulról megduzza egy gyermeknek a fület. Hogyan fog erre reagálni a gyerek? Asch erősködött, hogy jiddisül mammet fog kiáltani, a tanító pedig azt állította, hogy héberül immat fog tanulni. Nyomban tette kezét a sor. Asch egy uccán játszadozó gyermek mellé lepöccött és megduzta a fület. A gyerek villám gyorsan megfordult, végigmérte az ismeretlen, nagy darab embert, aztán dühösen rákiáltott: Chamra! A fogadást tehát egyikük sem nyerte meg, mert a gyerek héberül kiáltott ugyan, de nem az anyja után, hanem Ascht — szomuzta te.

WEIZMANN — A PROFESSZOR

Cháim Weizmannról, a Jewish Agency elnökeiről beszélük:

Weizmann professzor tudvalegöl egy idő óta a jeruzsálemi egyetem rechovothi kísérleti állomását vezeti. Ezt az új tudományos intézményt amely a legmodernebbül van felszerelve, a londoni Zief család alapította korán elhunyt fiuk emlékére, akinek nevét viseli (Zief kutatóintézet). Történt, hogy amikor Weizmann első előadásának tartására megjelent a tanítványok előtt, egyik-másik bizalmasan kezdetű felépre, mintha acionista kongresszuson volnának, ahol mindenki demokratikusan elmondhatta véleményét egyegy előterjesztésről és bátran szembeállhatott az elnökkel. Az angol egyetemek szigorú reverenciájához szokott Weizmann professzor észrevéve a helyzet félreértését, mosolyogva, de kellő komolysággal szólt:

„Meine Herren, hier ist kein Kongress, hier bin ich kein Präsident, hier bin ich der Gaj“

— A szervezetben felhalmozódó hughysav okozta fájdalmakat felülmúlhatatlanul az Urodonal gyógyítja és szünteti meg. Az Urodonal ezirányú szolgálatait az orvosi tudomány és kiváló professzorok tették közismertté.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL,
ORADEA
Uradá Iosif Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Wasserstrom Sándor - Leitner Zoltán

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön: Hitközségeknek és vallalokoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félre 160, megyetve 85 let. Külföldön: 120-80, 45, 25 ek, 180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő, 10-6 Dollár.

A francia választások zsidó szempontjai

Valahogy a tollunkra tölül egy tréfás epitéd, amit el kell mondanunk, bár a helyzet komolysága nem engedné ezt meg nekünk. — Amikor Bécsben 1914-ben megjelentek a mozgósítási parancsot tartalmazó nagy, ucai plakátok, akkor a tolongók között állott egy galíciai fiatalember, ki nem értette elég gé a nyelvet. Odafordul egy járókelőhöz és megkérdi:

— Mondja uram, jó lesz ez nekünk zsidóknak? ...

Ez jut eszünkbe, amikor arról kell írni, hogy Franciaországban a vasárnapi képviselőválasztásokon a baloldali győzött és a Tizkereszt és más elnevezésű szélsőjobboldali reakciós pártok csufos vereséget szenvedtek. Felületes szemlélté úgy gondolhatja, hogy tekintettel a fasiszta pártoknak világ szerte megnyitkozozó általános zsidóellenes beállítottságára, valósággal szerencsének mondható, hogy a szocialdemokraták és a többi baloldali pártok győztek. De ilyen a mi zsidó „szerencsénk”. Késztelen, hogy valósággal tragédia lett volna a világ zsidó ságára különösen a közép és kelet-európai zsidókra, ha a Croix de Feu és Királyi-kancsok győztek a francia választásokon. — Az általános európai reakció megerősödött és a háborús szellem tombolása még izzóbb lett volna. És Hitlerék sem rejtették volna suba alá örömlüket Hiszen francia gyűlöletük mellett is a baloldalt még jobban gyűlöltek a náciik, mint a Franklin Bouillon tábornok egészen szélsőséges francia nacionalizmusát amely az általuk várva-várt hadi szellemet reveltálta volna.

De vajjon a baloldali parlamenti többség jó lesz-e nekünk zsidóknak? — kérdezzük nyiltan és tesszük fel a kérdést önmagunknak. Be kell, hogy valljuk, hogy csak látszatra olyan kellemes ez a választási eredmény számunkra és csupán közvetlen kihatásaiiban sokkálta jobb ez számunkra, mintha ök, jobboldali pártok vitték volna el a győzelmi pálmát.

Ezzel szemben gondoljunk csak arra, hogy milyen hatalmas propagandát fog kezdeni a német márkával agyontámogatott antiszemita sajtó a legtöbb európai országban a francia választással kapcsolatban. Gondoljunk csak el, hogy milyen agitáció indul meg Németországban, a világ zsidósága ellen és mi lesz a keleti államokban? Ugye megmondtuk már régen és itt az oklatus bizonyíték, hogy szocializmus és kommunizmus egyenlő a zsidóval, és Leon Blum és a zsidók vezére vezet az „elzsidósodott” francia demokráciát — ordítja majd Hitler. — Ugy képzeli, hogy Tardieu, Leon Daudet, de-la-Rocheue ezredes sem fogják véka alá rejteti érzelmeiket és megrohannozzák majd a francia polgárt azt mondván nekik, hogy „destruktív” zsidó uraleme kezdők Franciaországban, az élen Leon Blum-al, a kiváló poli-

tikussal, aki a szemükben „zsidó” lesz. S hiába a francia tömegek politikai érettsége, a métey terjedni fog mindenfelé. Francia és zsidó, demokrácia és szabadságharcosság, destruktó és kommunizmus — mind egy és Leon Blum a — kapitány.

Uj zsidóellenes világhullám lesz a következménye a francia választásoknak. — Ha a szélsőjobb jött volna az is rossz lett volna. De így is kellemetlen és nem sok öröme fog benne tenni a világ zsidóságának. A

zsidóság szempontjából sokkal egészségesebb lenne, ha a régi közép pártok uralma maradt volna. De kár erről meditélni, mert 10 millió francia akarata nyilatkozott meg a két vasárnapon az ezen semmiféle módon változtatni nem tudunk.

Higyjük inkább azt, hogy a berlini zsidóellenes pólusnak, megfelelő antipólusa lesz Páris s ha a mi székebb horizontot követelő pronomszított zsidó politikáinknak nem is kvadrál egészen a választások eredménye, az emberiségnek magasabb elvi szempontjából mégis örvendetes, hogy nem fekszik rá a sötétség Európa nyugatára és a jobb emberi jövő derengése ad magabizást, a lázban és bizonytalanságban égő kontinens százmillióinak.

A szocialista pártok győzelme felőlán

Leon Blumot illeti meg a francia kormányelnökség

Páris. — A francia közvélemény még mindig a választások eredményeinek a hatása alatt áll. A baloldal, amelynek 412 tagja került be a parlamentbe, természetesen örvend nagy szabású győzelmének, viszont a 206 taggal parlamentbe került közép és jobboldali pártok lehagoltak, de amellett elszánt harcot hirdetnek.

Természetesen, most a baloldali győzelem lehetővé teszi, hogy a közeljövőben szocialdemokrata kormány kerüljön a francia nemzet élére.

Elsősorban Leon Blum kerülhet kombi nációba, mint francia miniszterelnök, aki év tizedek óta vezére a francia munkásmozga-

lomnak. Leon Blum 1872-ben született Párisban. Előbb irodalmi téren tűnt fel és már 1891-ben fejtűnéstékeltő írásokat közölték tőle a lapok és folyóiratok. Főlképen a „Revue Blanche”. A „Petit Republique Francaise” lapban nagy tanulmányai jelentek meg az állami monopoliomokrol. Később a francia szocialista párt élére lendült, s régiidők óta mindenkor súlyos szava volt, a francia kormány megalakításánál. — Régióta kamarai képviselő. Zsidó mivoltát sohasem rejtette véka alá és Szasztina építésének régi híve aki szóban sirásban erős agitációt fejtett ki többek között a „Keren-Hajjesod” érdekében.

Thomas gyarmatügyi miniszter a londoni rádió utján megnyitó beszédeket tartott a tel-avivi vásárról

Jeruzsálem. — A tel-avivi mintavásár megnyitása programszerűen zajlott le. A palesztinai kormány főtisztviselői, Sir Artur Wauchope főkormányzó vezetésével megjelentek a megnyitáson. Dizengoff főpolgármester üdvözölte a megjelenteket és megnyitó beszédében vázolta a vásár jelentőségét az egész Közelkelet szempontjából. — Dacára a legutóbbi eseményeknek, a töretlen zsidó épitőerő szimbóluma ez a vásár.

Thomas gyarmatügyi miniszter Londonban a rádió utján tartott megnyitó beszédét amelyet a mintavásáron megjelent nagyszámú közönség tisztán hallott. Hangsúlyozta, hogy sajnálja a két hét alatt történt szomorú eseményeket, amelyek mély fájdalommal töltik el. Szerencsét kívánt a kiállítók-nak és a látogatóknak.

Az arab sztrájk különben nem sikerült.

dacára annak, hogy még a mérsékelt arab vezetők, mint például Dr. Khaldi jeruzsálemi arab polgármester is a sztrájkbizottság tagja lett. A helyzet Jeruzsálemben még eléggé feszült, 12 nap óta nem járnak imádkozni a Szentfalhoz és nincs minjan.

A bevándorlás korlátozásáról beszélnek amelyet állítog a kormány ajánl a Jewish Agencynek, amelyet az minden bizonynyal visszautasít, mert az a gyengéssé jele volna. Chederán az arab gyujtogatások nagy kárt okoztak, amennyiben a Palesztina Fruit Company narancs-export társaság raktárait felgyújtották és 10.000 font kárt okoztak. Balfuria koloniat 25 duna merdő égett el. A kormányzó kijelentette, hogy amennyiben tovább folyának a gyujtogatások az arab falvakra kollektiv büntetéseket szab ki.

Ellentétben a rosszindulatú híradásokkal

Nem torradalmi tüntetések, hanem arab brigantik orvtámadása okozta a jaffai zsidók halálát

Egy oradeai gyáros elmondja, hogy mit tapasztalt Jaffában és Tel-Avivban a véres napok alatt - A „Népünk” eredeti riportja -

A véres és szomorú események, amelyek a közelmúlt hetekben játszódtak le Palesztinában, az egész világ figyelmét az épülő ország felé irányították. Lapunk abban a számban, amelyben először írtunk az eseményekről, azonnal jeleztük hogy értesültünk sze...

Leichner József oradeai ismert szörme kereskedő és bányáros közvetlenül ott élte át az izgalmas napokat Palesztinában. A komoly közgazdasági ember tárgyilagos objektívásával és józanságával számol be az eseményekről. - Meg kell jegyezniük hogy Leichner József nem cionista, hanem távol állott eddig a mozgalomtól és nem lelkesedett Palesztináért. - Ezzel szemben most, hogy visszaérkezett az országból röviden a következők módon jellemezte azt, amit ott látott és mit váltott ki belőle mindaz, amit mi „Palesztina” alatt értünk:

„Mindenek előtt: százaszorosán felülmúlta amit láttam mindazt, amit elképzeltem, vagy amit vártam. Leikes, boldog, újja született zsidóságot, akik nem ijednek meg senkitől és semmitől, keményen dolgoznak, de a legszegényebb és legelhanyagottabb munkás sem cserélne el Palesztinát, egyetlen európai ország jólétét sem. Mintha mindenkit megbabonázott volna az a föld, vala mi csodás lelkeséggel dolgoznak és küzdenek...”

Köztöltő szavak hagyják el a különben szárazon és tárgyilagosan beszélő nagyiparos ajkait, mintha őt is „megbabonázta” volna a szentföldi levegő.

Nagyon sokat és nagyon érdekessé mondott Leichner, de mi csak azt regisztráljuk, ami új ebben az erősen aktuális kérdésben.

HOGYAN TÖRTÉNT A JAFFAI ESEMÉNY?

- Résztvettem a tulkeremi uton meggyilkolt Israel Hassán, szionista zsidó turista temetésén, amely pénteken volt. - Ez csendes demonstráció volt az ellen, hogy a hatóságok szigorítsák meg a közbiztonságot mert nem tűrheti el egy ország közvéleménye, hogy rablók büntetlenül megtámadhasanak békés utasokat. Egyszerű rablógyilkosságok voltak ezek az utóbbi hetekben de a zsidó lakosság nem akarta eltűrni ezt.

Szombaton a főmufti Jaffában lázító beszédeket tartott, melyekben hitleri receptre uszított a zsidók ellen. Vasárnap reggel megkezdődtek az orvgyilkosságok.

A lapok nagyrésze Európában erősen el

tulozta az eseményeket. Nem voltak uccai tüntetések, nem ütköztek meg zsidók arabokkal, hanem a keskeny arab-negyedbeli utcákon elbújt ötven-hatvan főnyi arab csoport és amikor arra járt egy-egy zsidó, hátulról beszurkált a kést és utána elrejtették. Nem volt semmi uccai „harc” vagy revolverlövések, egyszerű és közönséges orvgyilkosságok voltak. Az első áldozat volt az ügyvédjelölt, aki a törvényszéki tárgyalásra igyekezett. 56 kézzurást ejtettek rajta a gyáva arabok. A másik egy pozsonyi származású fiú volt, ki kőműves munkára ment. És így alig egy-két óra leforgása alatt 11 embert öltek meg, de olyképen, hogy még a rendőrség sem tudott róla. Azután megtámadtak egy zsidót, akinek sikerült megsebesítenie elrohanni Tel-Avivba és ez alárta a várost, hogy gyilkolnak az arabok.

TEL AVIV REAGÁLT

és néhány perc alatt 100.000 ember hullámzott az utcákon, az autószer forgalom leállt és a rendőrség átrohant Jaffába, hogy ott összegyűjtse a zsidókat és átvigye Tel-Avivba. Ekkor már visszahúzódtak a hullágnak, de egy csoport mégis megakadályozni akarta az átszállítást, mire a rendőrök löttek - öt arab maradt ott halottnak. A zsidó ifjúság, tízezerszárnra a legnagyobb bátorsággal megakartá torolni az alattomos gyilkosságokat és Jaffa ellen tart vonulni, s csak a zsidó vezetők erélyének köszönhető hogy nem törték össze és nem dulták fel Jaffát és nem rendeztek vérfürdőt az ottani arabok között.

Az élet azért tovább folyt és ha őszinte akarok lenni - mondotta informátorunk - akkor az angol hatóságok erélyével sok mindent meg lehetett volna akadályozni. Gyujtogatás nem volt olyan, amiről szintén tendenciózusan írtak az itteni lapok, hanem néhány szegény jemenita zsidók által lakott barak lett a lángok martaléka.

FOLYIK-E A MUNKA?

Hogy folyik-e? Hallatlanul lázas tevékenység minden oldalán. A házak számszáma, mintha a földből nőnének ki, a telavivi utcákon nagyobb a forgalom, mint egy párisi bulvárdon, rengeteg autó, kitűnő autóbusz közlekedés félpercenként, senkisésem tolong, mindenki udvarias, a szállodák minden komforttal berendezettek, a jeruzsálemi Kind David szálloda ötórás teáján elegánsabb a miliő s a közönség, mint egy londoni hotelben. Általában nagyszerű luxus van, minden kantható, az emberek vidáman mennek dolgoik után és sehol annyi és olyan

szép egészséges gyermeket nem lehet látni, mint Palesztinában.

VALLÁSOSÁG?

Péntek délután, amikor megszólal a sófár, amely bejelenti a szombatot, mint egy varázslásra megáll a forgalom. Leállnak az autók, mindenki bezárja izületét és a templomokba tödul. Péssach első napján abban a templomban imádkoztam, amelyben az éppen Palesztinában tartózkodó James Rothschild. A közönség együtt énekel a főkántorral és olyan volt a hangulat, amelyet egy más országbeli zsinagógában el sem lehet képzelni.

Érdekes - veti itt közbe - hogy egy zsidó nagyáruház, amelynek tulajdonosa Németországból menekült és újabb árut rendelt onnan, kitett német árut a kirakatba. Nem volt semmi demonstráció ellene, csak két fiú bemászta vérvörös festékkel a kirakatot, illetőleg nagy horogkeresztet mázoltak rá, amely ugy lecsorgott a vörös festék föl. Természetesen ez elég volt ahhoz, hogy bojkotálják az üzletet, mindaddig, amíg a német árut eltűnt a kirakatból.

TANK A SIRALOM PALANAL

Épen ünnep volt Jeruzsálemben, amikor ott voltam. Sokáig tartott, amíg a keskeny utcákon át eljutottam a régi dicső zsidó mult legszebb emlékéhez, a Siralom falához. A megszokott kép fogadott. Rendkívül sokan imádkoztak ott, sirva csókolgatták a szent köveket. De alighogy elkerültem onnan, rendkívül modern kép fogadott. Egy hatalmas angol tank állott ott, gépfegyverekkel és fényszórókkal. A tank vezetője egy angol tiszt megmagyarázta az araboknak - nem minden érthető tendencia nélkül hogy ha a tank működésbe jut, perccenkint 800 éles golyót tud beleereszteni azokba, akik megtámadják. Ezenkívül kis egyszemélyes páncélaufók jártak angol rendőrök az utcákon, akik rádió összeköttetésben voltak a tankkal.

Tank és Siralomfal... modern idők.

A KIONTOLT VÉR NEM FOLYT HIABA.

Gyönyörű volt, amit a kolóniákon láttam. Az a fegyelem, az a bátor öntudat, az az önzetlenség felülmúlhatatlan. Egy kaszába megy minden és akikkel ott beszéltem, mind megelégedett boldog ember.

Sokat, nagyon sokat beszélt még Leichner, természetesen olyat is sokat, ami neki volt új, de akik foglalkoznak az országgal, azoknak már megszokott állandó kép.

Nincs semmi ok sem arra, hogy a zsidó ság felüljön a tendenciózus híreszteléseknek amelyeket egyes lapok igyekeznek még jobban aláítenni. Palesztinában nincs is és nem is volt zsidóüldözés, sem pogrom. Itt alávaló orvgyilkosságok voltak, amelyeket a zsidók erélye megfog végkép szüntetni, dacára annak, hogy Hitler ügynökei erősen dolgoznak és az arab effendik dühöngenek, amiért a régi 2 piaszter helyett, ma már a kiuzsorázott, agyongyötört s rabzolgasorsban élő fellah helyett, a zsidó bevándorlás áldásos befolyása révén, öntudatos, nyolc órát dolgozó és 15-18 piasztert kereső munkás lett a szerencsétlen arab. A régi rablógarázdálkodás megszűnt, a megkorbácsolt arab párt megtanult ember lenni, ezért dühösek az arab vezetők az arab földesurak, akikből, - mellesleg - a zsidó földvásárlás révén, dugszdag emberek is lettek. De nekik a pénz is kellene, meg a kiuzsorázott rabzolga is. Ennek már vége és ezért folyik az igazság, amelynek sáncs, most husz zsidó halás áldozata is volt. De a kiomlott vér nem folyt hiába...

Bár csak ott élhetnék - ez volt a végakkordja az oradeai nagyiparos referátumának...

Bármilyen mennyiségben magas ártért veszek aranyat, ezüstöt brilliántot. HERBST óra ékszeráruház Buly Reg. Ferdinand 3. Mindez elfogadható ártért valódi búvárúrlókészlettel 250, most 100 lei, ezüstöt 500, most 250 lei, ezüstöt 800, most 300 lei, ezüstöt 1000, most 400 lei.

HETI GLOSSZÁK

Pesten újra divat lett a kitérés

Érdekes, hogy földrajzilag nem is vagyunk messzire a magyar fővárostól, a magyar nyelvet bírjuk és magyar nyelven írjuk lapunkat is: és mégis, ha a mostanában annyira „divatos” mentalitás szót használjuk, akkor azt mondhatjuk, hogy abban a bizonyos „mentálitás”-ban nagyon is elütnünk a pesti zsidóktól. Elütnünk sok mindenben, de legfőképpen a zsidóságról vallott felfogásunkban. Erdélyben, de a többi utóállambeli területeken is, mindkevesebb azok száma, akik „csak a vallásunk izraelita”-t elvet vallják, mert a történelmi adottságok és Hitler „agitációja” a zsidó ömerzet emelésére érdekében, nem mulik el nyomtalanul. A Fesztetich gróf nyilaskeresztje, a debreceni bojkottok is megteszik határukat. Mi már régen rájöttünk arra, hogy a legeredetibb hazugság az igazság. Miért nem hajduk felhát az igazságot, ami szent meggyőződésünk: hogy százpercentben zsidók vagyunk.

Mi ezt hirdetjük és valljuk, de Budapest napról-napra többen hagyják el a zsidóságot. Kitérnek. Ott tartanak, ahol Berlin zsidója tartott husz esztendővel ezelőtt. - Érdekes hogy a modern irányban annyira fogékony pesti zsidó, mennyire divatjammult fogát őt magára, amikor zsidóságról van szó. Schvab Miklós nevű pesti ur, a rádió zongoristája kikeresztelkedett. Fejér Jenő dr. író a Beszárkó (pesti villamosvasut) igazgatója átváltotta élete vonatját, a keresztény sinekre és még sokan mások napról-napra.

Viszont, hogy mennyire fölösleges ez

Advertisement for NIVEA-VOL featuring three illustrations: a window with a flower, a heart with leaves, and a bird on a branch. Text: Felhárv az ablakok, Kinyílnak a szívek, Megjött a tavasz. Most igazán NIVEA-VOL a levegőre és napra.

S. J. AGNON:

LAGBEOMER MERONBAN

Élt Tiberiásban egy kedves ifju, egy özvegy asszonynak egyetlen fia, aki messzszire kimagaslott társai közül a Tóra tudásában és Istenfélelemben és minden gondolata és vágya csak az volt, hogy Isten parancsait teljesítse. Egy napon ez az ifju nagyon beteg lett és az orvosok lemondtak az életéről. Családtagjai kétségbe esve iltek körül beteggyárat, egyedül Isten segítségével rementykedve.

Ebben az időben Tiberiás tele volt szentéletű emberekkel, a Tóra áhitatos művelőivel akiknek az imája hamarabb talált utat Istenhez és amidőn ezek megtudták, hogy a kiváló ifju halálán van nagy részvétet éreztek iránta. Így szól egyik a másikhoz: Imádkozzunk érte hátha meghallgatja az örökkévaló áldásdok az Ó neve, imánkat és megajándékozza az ifjut további élettel. Elsiettek Tiberiás megszentelt imaházaiába, amelynek ős falai között nem halkult el soha egy pillanatra sem a Tóra szava, pénz szótottak szét a szegények között, hogy beteljesedjen a nagy beteg az irás: „és a jótékonyág megment a haláltól” és egész nap

az árulás, mennyire idejémulta és hogy mennyire nem oldja meg a zsidókérdést még ezredpercentekben kifejezve sem, annak legkelatásabb példája az a cikk, mely a „Magyarság” című keresztény újságban jelent meg ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Azt írja a lap szóról-szóra:

„Ezeknek az áttéréseknek semmi közük sincs a hithez, itt egyszerű üzleti fogásról van szó, amely ellen a keresztény erkölcsnek a legteljesebb felháborodással tiltakoznia kell. Nem megtért bárányok akarják jámbor lélekkel az ur nyáját szaporítani, ha nem báránybörbe bujtattott zsidók s keresztény ragadozók próbálnak ilymódon éltető akolba jutni. A keresztény erkölcs nevében tiltakozni kell ez ellen és az ilyen nem kívánatos elemek beszivárgásának a keresztény egyháza, sürgősen véget kell vetni. Ma, amikor a keresztény testvéreink ezrei nem tudnak kenyérgeresztéhez, vagy a legszegényebb álláshoz jutni, nem szabad engedni hogy a kevés rendelkezésre álló munkaalkalmat, vagy állást ilyen élelmes újkeresztények kaparinthassák el a kereszténység nevében a született keresztényektől. - A konjunkturális áttérőket, akik elhelyezkedési törekvésüket a hit palástjába próbálják burkolni, ezzel a hittel kufarkodókat ki kell kergetni a szentegyházból, mert ezek nek nincsen helyük a hívők között”

Ime így ír a Magyarság. És mit mondjunk? Okosan ír. Mert tényleg konjunktura viszi őket a tulsó partra, ahonnan ép olyan údorrall fogják visszakergetni, ahogy Németországban teszik. Aki dezertál egy ostromlott váról azt azok is meg kell és meg is szolták vetni, akikhez átszökik.

Bár a zsidóknak nincsen sok örömiük azokból, akik egy tál leneséért, vagy talán egy állandó tál jobb ételért is eladják - becsületüket.

Advertisement for Molnár és Moser kölnivíz featuring an illustration of a woman's face and a perfume bottle. Text: minden nő álma, Molnár és Moser kölnivíz, Legtartósabb illat! Üldítő hatás!

Rituális gyilkosság és bolsevizmus

Közhely, de mégis ezzel kell kezdenünk - az antiszemitizmusnak nem kell komoly érv, vagy indok, mert ha nincs, akkor keres és ha keres akkor talál. Ime példa erre a palesztinai forrongások - indoica. Az egyik még eddig sohasem volt napirenden az arabok között. Címe: rituális gyilkosság. A mo hamedán arabok átvesszik a Wotan kultusz izzó, átkeresztény németek agitációs eszközt. Három fiatal haurani arabot megölték a zsidók és két arab gyermeket, mert kellett nekik a vér peszachra.

Zsidók a felelősek - ordították az izgatók. A régebbi időkben az arab vezetők údorrall fordultak el ettől az átlátszó mesétől, mert valahogy a feleti ember gondolatvilágától távol áll ez a rémmese. Elvégre sem miták az arabok is, fél-testvérek a Biblia szerint is, ha mostoha féltestvérek is, akik gyilkolnak is, ami már egyáltalában nem „testvéri” getzus.

Felmerül a kérdés - vajjon az európa rém, már mint a rituális vérvád, miért és honnan szerzett aktualitást Palesztinában? A horogkereszt indult rohamra ott is. Nem csak „Wotan”, hanem „Allah” is kell hara-

ban reménykedtek, hogy a szent tanaita érdemében a halálán levő ifju is fel fog gyógyulni. A betegot hordásra helyezték és gyalogszerrel utnak indultak vele, utközben megpihentek Száfetben, ahol abban az időben rendkívül sok híres orvos tartózkodott, akik azonban mielőtt megérintették a beteg pulzusát, lemondólag intettek fejükkel és kijelentették, hogy a betegnek csak percel vannak hátra. Ekkor a hozzátartozók az elálétlan fekvő beteggel Méronba siettek és mire odaértek, a betegben már alig volt élet. Lehelyezték drága terhüket a Szent sírbarlangja elé és olyan szivettépo hangos zokogásba kezdtek, hogy a világból hásszesereglett zarándokok mind veük sírtak.

Ebben a pillanatban új zarándokcsoport tünt fel. Száfet bőlcsét közeledtek széfertórákkal a karjukban, téncolva, háladalokat énekelve zeneszerszámokon játsza jöttek és a rabbi bölcs, ősz fejedelme, egy szentéletű, szépséges, angyalaru férfi haladt az élükön. Midőn az ősz rabbi megpillantotta a sír körül jajveszkelő tömeget, megkérdezte tőlük: miért sírtok? ... Erre elmesélték neki a beteg ifju történetét, aknt hasztalan hoztak Méronba, mert ugy látszik, itt fogja kihelni nemes lelkét. Ekkor így szólott a szent Rabbi: szabad-e, hogy a nap, mi

gudjon a zsidókra. A horogkereszt nemcsak azon mesterkedik hogy Németországban el-tünjenek és Németországból — hanem a világból is kiakarják ildözni, mert akkor is fél a „bátor és hősi” német nép, ha Palesztinában fog élni és dolgozni tudni a zsidóság. Szerintünk a leggyávább nép a német — ha így fél a zsidóktól.

S hogy mennyire csak cím kell ahhoz, hogy a gyűlölet lángja fellobbanjon, legjobb példa, ha elmondjuk, hogy a horogkereszt-ten kívül, milyen más eszközökkel is dolgozik a zsidóellenes propaganda a Szentföldön. Az „United Press” amerikai sajtóiroda meginterjúvolta Hassna Sidky el Dajani-t, aki azt mondotta, hogy a zsidó bolsevizmus ellen küzd az arabok.

Azt mondja az arab vezér, hogy 10.000 kommunista jött be a zsidókkal és ezek — „elfordították” az ország rendjét.

Rituális gyilkosság! Zsidó bolsevizmus! Ismert hamis jelszavak, még itt Európában is régi fegyverek. Régi, aljas és gonosz, — de hatásos. Most az iskolázatlan arab tömegeken is kipróbálják. Sikertülni fog, mert hiszen ami utána következni fog az igazi fűd a zsidót!...

Turnu Severinben dolgozik a Totul pentru Tara...

„Totul pentru Tara, ami lefordítva azt jelenti, „mindent az orszáért”, erőteljes tevékenységbe kezdett. Azt mondják — és sajnos igaz, — hogy a felozlatott vasgárda örökségét vette át. Elnöke Zizi Cantacuzino tábornok, aki bizonyos tekintetben nevesítés figurája a román közéletnek, de ahhoz elég komoly, hogy az antiszemitizmust propa-gálja.

A napokban kezünkbe került egy röpcédula, amelyet a nagy ó-királyságbeli vá-roshan Turnu-Severinben adott ki a Totul pentru tara. A röpcédula azzal kezd, hogy az egész ország kereskedelme zsidó kezében van. Ime a példa: és felsorolja az összes zsidó cégeket, szakmák szerint. A végén pedig természetesen boljottra szólítja fel a rülap olvasóit és azt a reményt fejezi ki, hogy az ország kereskedelme át fog ke-rülni fajizta kezébe, ha a boljott sikerül. A receptet Németországból kapták, meg ta-lán Debrececnél. És sajnos meg van a lehe-tősége ennek a szélsőjobboldali társaságnak hogy a mélyet terjeszse.

Nem először kérdezzük — és nem is

dón a rabbi Simon lelke a fénylő érekkbe szál-lott a sár és a gyász napjává változzék. Rögtön a szolgálkhoz fordult és megparan-csolta nekik, hogy minden embert küldjenek ki a sirbarlangból és az imaházból és ügyel-jenek, hogy senki se fogye be oda a lábát, amíg ő jelt nem ad erre. A haldokló ifjút pe-dig behoztatta a sirbarlangba, levettette a hord-ásyról és párnákból fekvőhelyet készített neki a földön. Ezután bezárta a barlang aj-táját és egyedül maradv a beteggel, körül-járta a barlang falait áhítatos imába me-rülve. Midőn elérkezett a mincha ideje, könyvöltte az ajtót és behívott nyolc ósz öreg-embert, akik soha sem mulasztották el, hogy a közösséggel együtt végezzék el a reggeli és esti imákat, odalépett velük Rabbi Simon ben Jocháj sirjához és így szólott: Rabbi Simon! Rabbi Simon! Te tudod, hogy gyermekkorunk óta nem mulasztottunk el egyetlen nyilvános imádkozást sem — és ez az ifjú, aki élettelenül itt fekszik, a tizedik viszont tíz ember nélkül nem lehet nyilvános Isteniszteletet tartani, ha tehát nem fogsz gyorsan segítségért könyörgeni az ifjú szá-mára, akkor kényszerítve leszünk először életünkben áthágni a szent hagyományt, — magánosan leszünk kénytelen imádkozni. — Így állottak döbbenetes áhítatban a sir elő-tt és figyelték a fiú viaszfehér arcát: nembe

utoljára — Ha vajjon egy szélsőbalol-dali „rópce” jelent volna meg a turnu-seve-rini utcákon, akkor is vígan terjeszthették volna? Vagy Zizi tábornok törvényen kívül áll? Vagy törvények felett? — mintha uralkodója volna a mehedinti megyének? Mi hisszük és bizunk abban, hogy a bizanci származású Cantacuzino tábornok akciója megfeneklik a román nép józanságán. Okkal és joggal hisszük, mert meggyőződünk arról, hogy a nép többsége nem ül fel ezek-nek a jelszavaknak, hanem bámulatosan egészséges ösztönnel megéri, a sarlatánsá-got és folytatja az ország érdekében törté-nő konstruktív munkáját. Amelyben termé-szetesen erején felül vesz részt az ország zsidósága is.

Rossz érzés lehet mégis a turnu-seve-rini kereskedőknek pellengéren állni, de ezt is kiheverjük majd, amint sok nagy és még nagyobb csapást is átéltünk már, tűn-nellemmel és szorgommal.

Naivitás, vagy cinizmus?

Ezeket az angolokon nem lehet eliga-zodni. Sokszor olyan naivnak teticik magu-kat, hogy azok alik nem ismerik őket, azt hiszik, hogy valóban ilyen „sima” emberek az angolok. Például most mi van? Wedg-wood ezredes a cionizmus színter és nagy barátja interpellált a palesztinai ügyben és az angol mandatarus hatalmat teszi fele-lőssé az eseményekért. — De főképpen azt,

hangoztatta, hogy a nemzeti szocialista pro-paganda főleg Halfában türehtelen és mit szándékszik tenni a kormány ennek meg-szűntetésére!

Thomas gyarmatügyi miniszter vála-szolt. Keneteljesen, szemfogatán azt monda, hogy létezik ugyan egy náci-agítá-ció Palesztinában, de csak az ottlakó néme-tek között.

Naivitás ez, vagy cinizmus? Nem tudni de viszont azt minden gyerek tudja Palesztinában, hogy dr. Frick náci-vezér, amikor Palesztinában volt, akkor tekintélyes össze-get adott a főmufinak, bizonyára nem azzal a céllal, hogy a mohamedán egyház gyarapodjék. Vajjon a sok hajókról becsem-pésztett propaganda anyag milyen célt szol-gal, hanem azt, hogy a zsidók elleni gyűlö-letet szítsák. Viszont a német gazdaság, az arab gyűlölet és az angol szemfogatás együtt, nem vezethet sok jóra, de nem csak a zaidókkal szemben, hanem legfőképpen az angoloknak árthat. — A brit világbirodalom erjesztő mikrobái ezek a náci agitációk, amelyekkel a németek mindenfelé operálnak csakhogy aláássák az angol impérium világ hatalmát. Egyik részén a szovjet, másrészt a németek. De az angol urak Londonban tul naivnak teticik magukat és főleg fereise-rik a világot, amikor azt hiszik, hogy a pa-lesztinai zsidók „prügelnabei” szerepet — csak egymaguk fogják viselni. Csak előbb jönnek a zsidók, aztán jönnek — az angol-ok. Mert a németek nemcsak a zsidókat gyűlölik, hanem világpolitikai elgondolá-suk hoz szervesen hozzátartozik az is, hogy » brit elgondolásokat kontraktarizozzák.

Nem akarja észrevenni az angol gyar-matügyi miniszter, hogy egész Közéleleten angolellenes propaganda folyik! Naivitás ez vagy cinizmus? A palesztinai angol hatósá-gok merev nyugalommal nézik, amíg az el-lentéteket szítják náci-pénzen. Nem gondol-ják, hogy tul sokáig várnak! Valószínűleg ezt kérdi Wedgwood ezredes is, aki elsősor-ban az angol és azokat az érdekeket tartja szem előtt, s csak másodsorban a cionizmus nagy barátja. Ó jól lát — Miért nem hallgat-nak vajjon rá? Miért?

Sportemberek figyelmébe!

Rakettek, tenniszlabdák, ping-pong és futball-cikkek. Legújabb fényképezőgépek és filmek és az összes sport-cikkek nagy választékban, kiváló minőségű olcsó árakkal. Kaphatók: **LEONARDO** rádióüzlet, Oradea. Avram Iancu ucca.

ERDÉLYI ZSIDÓK BUCUREȘTIBEN

A lüktető főváros zsidó életének néhány epizódja úgy gondoljuk, érdekelni fogja olvasóinkat. Ezek az epizódok olyanokról szó-lanak, akik éveket ezélt még benne gyö-keretek az erdélyi humuszban, de a változó életkörülmények arra kényszerítették őket, hogy a vidéki tepsedés helyett, a nagy ro-mán főváros életébe kapcsolódjanak bele. Természetesen egy ilyen átköltözés nem-csak fizikai változást jelent, mert a zsidóság csodás alkalmazkodási képességével, rövid néhány év alatt lelkileg is beilleszkedett a főváros életébe. De ne gondoljuk egy pilla-natig sem, hogy mentalitásuk „ó-királyság-beli” lett, hanem valahogy azt kapiroztak, ami jó és üdvös az ottani zsidók világában, viszont a kinövésüket nem vették be.

Az első és legényesebb az, amit ész-lelünk hogy teljesen levetették az asszimi-latorikus velleitásokat, amelyekkel elindul-tak mint bizonyos ballasztal, de amelyet nem találnak meg a régi királyságbeli zsidó ság körében. — A zsidó kollektivum iránti mély érzést rögtön átvették és ma olyan ál-dozatokszék, annyira együttérzettek minden tekintetbe a világ zsidóságával amelyet régi lakóhelyükön nem érezhettek. Nem pedig azért, mert — ne tagadjuk — az ugynevez-tett „magyar-zsidóság” nem tudott soha-sem olyan széles horizonton gondolkodni, mint a bennszülött romániai zsidó. Annak mindég volt a közelhulthas és van a jelen-ben is elég érzéke ahoz, hogy élénken rezon-dáljon a világ zsidóságában végbemenő min-den változásra, és ha kellett és szükségét látta kitérta nemcsak platonikus szívét, ha-nem nagylelkűen zsebet is. Ezt megtanulta rögtön az odavándorolt zsidóság és ezt a szep és magasztos zsidó eszményt még to-vább is fejlesztette. De!... És itt álljunk meg egy szóra. Amellett, hogy ezt a kitünő tulajdonságot átvette, nem vette át a közön-bösséget, amely vallási szempontból szintén jellemző, sőt szomorúan jellemző a bucure-ști zsidóságra. Itt viszont megint metamor-fózisra ment át ez az odavándorolt zsidó-ság. És itt is — hogy úgy mondjuk — jó irányban. Mert örvendetes tapasztalat, hogy sokan azok közül, akik régi lakóhelyükön, ahol könnyebb volt megtartani a vallás tör-vényeit, azokat negligálták, addig most Buc-uresti lázas forgatagában közeledtek sőt visszatértek a valláshoz és ma leglélkeesebb hívei a vallási életnek. — Érdekes jelenség, hogy sokan akik régmódi jelszóval „neolo-gok” voltak otthon, ma a vallási érnés leg-főbb zászlóvivői Bucuresztiben. Ok akarnak kóser húst, intenzív vallási életet, élénk hit-közösgyi tevékenységet és horribile dictu — még vallásos főrabbit is akarnak választani.

Pregnás szavakkal így fejezhetnők ki ezt: az erdélyi zsidók Bucuresztiben a három fő és jellegzetes tényezőt tették magukévá (Tisztelet a kivételnek!) Tesuvoht-t tettek, mert zsidóbbakká váltak, tefilloh — imá-dokzni járnak és cedoko — minden kézcefra szivesen és lelkesen adnak.

KINÖVESEK, AMELYEKROL NEM TEHETNEK

Természetesen ez a generozitás bizonyos károkkal is jár — a bucaresti zsidókra. Mi vel köztudomásu, hogy — adnak, minden nap, sőt a nap bármilyen szakában erdélyi kéregetők kopogtatnak az ajtókon. Ezek megint két kategóriába sorozhatók be. Az egyik a közneki gyűjt, (mellesleg 30—40% jutalek jár neki üzletlen munkájáért!) a másik á-pérté ki mondja: önmagának akar egy kis pénzt. Panaszoknadk is e miatt és nem is minden ok nélkül. Kétségtelen és ta-gadhatatlan, hogy „nem megy rosszul” ott az erdélyieknek, de olyan jól mégsem mehet hogy minden sebet beköthessenek. Ime egy kis „kinövés”. Az agudisták Erdélyben szer-vezkedni kezdenek újból és ezáltal tizenötöd

Jó tőkebefektetés

az a pár lej különbség, amellyel többet fizet, ha „TUNGSRAM”- izzólámpát vásárol. A „Tungsram”- izzólámpa kevés áramot fogyaszt és kitünő, egészséges fényt ad.

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁVAL OLCSON VILÁGIT

ször (EVENKÉNT legalább egyszer nagy elán-nal nekiindulnak). Es felkeresik elsősorban a bucaresti-cionistákat. Azok pedig nem is nagyon kutatják, hogy mire, de jön egy zsidó és adnak. Néhány napra rá látják, hogy agudista „korifeusok” lettek amit elér tek akaratlanul — néhány száz lejjel. Pronon-zirozott cionisták akiket „kitüntettek” az Agudista vezető állásokkal.

Az agudisák részéről ez a „bőkezűség” érthető is mert — ugylátszik — önmaguk között még keresve sem találnak alkalmas vezetöket. Egy kis tekintélyt így szivesen kölcsönöznek a cionistáktól... Kapard meg tehát az agudistát és kibúvik alóla a minden zsidó megnyilatozást támogató promi-nens cionista...

KÖVETESRE MELTÓ PÉLDA

Cikünk elején említettük, hogy meny-nyire tanulhatunk bizonyos szempontból az ó-királyságbeli zsidóktól. Példa erre az is-mert bucaresti-i importör, aki egy igen nagy német céget képviselt. A cég mindin-kább hitlerista vizekre ezvezt, amelyet nem bírt bevenni a bucaresti-i zsidó és egy na-pon bejelentette az általa képviselt cégnel hogy lemond képviselöteröl. Lemond róla — és most bémulj olvasó — ezzel évi egy mil-lió lej jövedelemtől esett el. Egy millió lej egy vagyon — és csak azért, mert meggyö-ződését követte. Hol van ettől az erdélyi mentalitás, amely — sajnos — nem reagál a boljott mozgalomra és továbbra is ren-deli a német árukat — garas hasznokért. — Tudjuk az illető nevét és ismerjük minden részletét az ügynek. Így van — nem legenda és nem mese. Modern zsidó hős — a hitleri kor egyik példaadó dokumentuma.

A BUCUREȘTI ZSIDÓ ORVOSOK

Azt talán tudja már a közvélemény, hogy milyen szép pozíciókat szerzett ott az erdélyi zsidók egyrésze tudása és tehetségé-nél fogva bizonyos vállalatoknál. Sok igaz-gazd vezető pozícióban szolgálja az or-zság konstruktívását. De ezeken kívül a mérnökök dolgoznak sokat és sok impozáns ház köszönheti teleményességüknek, ráter-mettsgüknek kétét a bucaresti bulvárdok-on De a legtöbbet az orvosok jelentenek. Ahány orvos odakerült, mind kitünően elhe-lyezkedett. Van közöttük olyan is, aki a ki-rályi udvarnál is ismert és szolgálja azt tu-dásával és tehetségével. De a többiek is mind egytől-egyi, kedveltek nem-csak zsidó, hanem román körökben is. Meg is érdemlik ezt a bizalmat, mert képzettek és lelkiismeretes orvosok. Külön érenyük.

hogy hamar lemondtak a német gyógyáruk terjesztéséről és az ezzel egyenértékű frau-cia, svájci, olasz, angol és végül belföldi gyógyárukat használnak prakszusukban.

AMI ERDÉLYBEN NEM FORDUL HAT ELŐ.

Kis eset, de jellemző. Egy Erdélyből el-szármozott és igen jelentős pozícióba került vezérigazgató eloszobájában összekerült há-rom lap szerkesztője. Egy zsidó, egy erdélyi magyarpárti és egy bucaresti-i újságé. — Mindhármán beküldték névjegyüket, mire szobája ajtajában megjelenik a vezér és így szól:

— Engedjék meg az urak, de először a zsidó lap szerkesztőjét fogadom, mert az áll hozzám a legközelebb.

Hogyan volna ez Erdélyben? Valószínű leg egyiket sem fogadná, de ha igen — a zsidó újság utoljára maradna. Talán ugyanaz a „vezér” is így tett volna — er-délyi pátriájában. De most nem teszi — mert zsidóbb lett — Bucuresztiben.

Talán egy kicsit hazabeszélünk, amikor elmondjuk, hogy a zsidó lapokat szeretik és megbecsülik a bucaresti magyar nyelvű zsi-dók. Megbecsülik azt a heroikus munkát, amelyet végeznek. És ez jól esik azoknak, akik fáradságot, munkát, odaadást, lelkiis-meretes lelkeséget adnak újságjukba, hogy a zsidóság legerősebb fegyvere, a betűi elvég-geze azt a magasztos feladatát, amelyre h-ivatott. (W. S.)

Rendkívül tontos minden nőre nézve...

hogy arca tiszta, fiatalos és üde legyen. Öröm a nő léte, ha a férfiak megbámul-ják, ugyanakkor szivesen veszik, ha nő-társas szépsége miatt irigykedik rá. Mind-ezt ma már elérheti ön is, hölgyem, hogy ha krémek közül a Floreal-krémet használja. A Floreal 1. számú fényvédő krém a Floreal fényvédő puder alá nappalra az arcnak üde, fiatalos külsőt kölcsönöz és megakadályozza fényvédő tartalmánál fog-va a szeplők kijövetelét.

A Floreal 2. számú krém éjszakai hasz-nálatra szepes, pattanásos, májoltos ar-coknak a tökéletes rendbehozására szolgál, mely 10 napi használat után máris bámu-latos eredményt biztosít.

A Floreal krém tégeyenként 40 lej, puder 30, 50, 90 lej. A Floreal cikkek fóle-rakata Pap Drogeria, Bul. Reg. Ferdi-nand 9. Naponta postai szétküldés.

Németország!...

A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓSÁG HELYZETE FOLYTON SÜLYOSBODIK.

Az európai helyzet folyton kuszáltabb lesz. A nagy népek, éppen úgy, mint a kisisk, a legnagyobb szorongás napjait élék, mert nem tudják mikor kezdődhet az új mindennél rémesebb haláltánc. Természetes tehát, hogy valamennyi népek a legnagyobb gond az, hogy miképp gondoskodhat legbiztosabban a saját sorsáról. Eppen ezért érthető is, ha nem áll az európai érdeklődés homlokterében a németországi zsidóság sorsa dacára annak, hogy ily keserves szituációban talán még sohasem volt ez a félmilliónyi zsidóság.

Míg néhány hónappal ezelőtt az ottlakó zsidóság egyrésze úgy érezte, hogy minden illúzió dacára az ország területét nem hagyja el, addig most, a folytonos újabb renv delkeések folytán mindinkább kétségtelen né válik a helyzet tarthatatlansága valamennyi Hitlerországbeli zsidó számára. Ma már az a helyzet, hogy egyetlen zsidó sem kétkeldek abban, hogy neki menni kell az országból. A napokban megállapították például hogy Frankfurt am Main, München, Köln, Hannover, Leipzig, Mannheim és Karlsruhe zsidóságának több mint fele megakarított pénzének utolsó maradványait él fel. Most még van kevés pénze, mert hiszen eladta vállalkozását, üzletét, de ez a pénztartalék hamar kimerül. Ezért történik azután, hogy ezekből a városokból mindinkább hallatszik az a segélykiáltás, mely szerint menni akarunk bármelyik országba, bármikor, bármilyen munkára mert nem bírják tovább azt az atmoszférát, mely őket az éhhalálba kergeti.

Heinrich Stahl, a berlini hitközség nem cionista elnöke a következő kijelentést tette a napokban a hitközség előljárásági ülésén:

— A helyzet olyan, hogy valamennyi önknek arra kell gondolnunk, hogy ki kell vándoroljunk. Főleg és legelső sorban az a feladatunk, hogy ifjúságunk melőbbi kivándorlásáról kell gondoskodnunk, hogy valahol megtalálják elhelyezkedésük lehetőségét. A zsidóság jövője érdekében valamennyi önknek azon kell dolgoznunk, hogy az itt maradt zsidóság sorsát némiképp enyhítsük és a rendszeres kivándorlást elősegítsük elsősorban Palesztinába, mert a legtöbb lehetőséget ez mutatja.

FRANK MINISZTER SZERINT NEM LESZNEK UJABB ZSIDÓ TÖRVÉNYEK

Az essen Nationalzeitung részletesen ismerteti azt a beszédet, amelyet dr Frank birodalmi miniszter tartott a római fasizta kulturházban. Az állameszme és társadalmi gondolat után megteremtődött a népfogalom is, amely szintén átértéklődött. Frank ismer tette a nemzeti szocializmus eszméjét és többek között kijelentette azt is, hogy a zsidó törvények hozásának ideje lezárult. Németországban még most is él félmillió zsidó, akiknek a hajukszála sem görbül meg. (Igy mondta a birodalmi miniszter Rómában. — Mi nem vagyunk ilyen hiszékenyek, mi tudjuk, mi a helyzet Németországban.)

A MAGÁNISKOLÁK MŰKÖDÉSÉNEK NINCS AKADÁLYA.

Rust birodalmi miniszter április 24-én rendeletet adott ki, amely szerint az 1936. tanévben magániskolák nem vehetnek fel újabb tanulókat. Ezzel szemben zsidó magániskolák felvehetnek tanulókat továbbra is. — Ez feltétlenül nagy könnyebbséget jelentene azoknak a szülőknek, akiknek iskolaköteles gyermekeik vannak, csak attól félnek, hogy helyhiány miatt nem tudnak a sok kérdésnek eleget tenni.

A STÜRMER BAJBAN VAN

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban a német főváros falairól és az épülő házak gerendáiról eljuttek az antiszemita felírások. — Ugyancsak eltűntek a Stürmer című antiszemita lap reklámjai és a német főváros utcáin. A kormány ugyanis nem akarja, hogy az olimpiai előkészítő tréningre érkezők kellemetlen benyomást szerezzenek a mai Németországról. Másfelől kétségtelen, hogy ezeket a rendszabályokat a német kormány az angol részről jövő figyelmeztetésre vezette be. Anglia néhány héttel ezelőtt azt a tanácsot adta Németországnak, hogy mérsekelje a zsidóellenes kampányt, mert csak így nyerheti meg az angol közvéleményt. A Stürmer ellen náci körökben újabb ellenszenv nyilatkozik meg, aminek az a következménye, hogy az újság sokkal kisebb példányszámban kerül ki. Emiatt Julius Streicher nagy felháborodással írja egyik legutóbbi cikkében, hogy már a nemzeti szocialisták táborában is vannak elemek, akik azt kívánják, hogy hagyjanak békét a zsidóknak és hogy a Stürmer ne írjon olyan „csapszékli” hangon. Streicher kijelenti, hogy senkítől sem fogad el lekezt és nem fogja beszűntetni zsidóellenes taktikáját. Aki zeti szocialista.

VÁLTOZÁSOK A BERLINI ZSIDÓ HITKÖZSÉGBEN

Berlin. A berlini zsidó hitközség a következő alapszabály módosítást közli: Az állam megbízott rendelete Berlinben a hitközség vezetésében változásnak kell beállnia. Az 1935 július 23-iki rendelkezés értelmében (31. paragrafus a vezetőség összesen 7 tagból állhat. A vezetőség ennek folytán a következőkből áll: vallási liberálisok (Stahl, Rosenthal, Fuchs) három cionista (Klee, Karcsy, Tuchler) és egy konzervatív (Schöyer). Az elnökség is átalakult és pedig a következőképpen. Elnök: Heinrich Stahl igazgató, alelnök: dr Alfréd Klee, második alelnök: Adolf Schöyer.

GETTOISKOLÁK NÜRNBERGBEN

Streicher városában sikerül először megvalósítani azt, amit Julius Streicher az egész német birodalom számára tervez. Eltávolították val monnyi zsidó tanulókat a nyilvános iskolákból és külön zsidó iskolákat állítottak fel számukra, amelyet getto iskoláknak nevez ez az uszító német sajtó.

A nő kell meg mondja véleményét...

főként azokban a kérdésekben, amelyek közvetlenül a női nemet érintik. Mert "Csak is ők" ismerik azt az egész közérzetre kiható súlyos nyomást, amelyet a menstruációs zavarok okoznak. A menopauza (változó évek) idején fellépő súlyos testi és idegzavarokat, amelyek az egész szervezet és lelki életet felforgatják, legelső sorban szintén a nők ismerik legjobban, habár az ilyenkor fellépő állandó ingerlékenység bizony a közvetlen környezetet is megviseli.

Az előrelátó okos nők azonban megtalálják a módját annak, hogy megszabaduljanak önmagukat a szenvedésektől és megkímélik környezetüket az idegbetegségektől, mert a tudomány ma már rendelkezésükre bocsátja a "Menoklin" nevű gyógyszer, amely a legismertebb tudósok hosszúságú kísérletének eredménye és amely megszabadítja a nőket a havi tisztulásnál fellépő göreséktől, hevíülésektől, migréntől, atmatlanságtól, valamint a menopauza idején fellépő mindennemű testi és lelki szenvedéstől. A "Menoklin" visszaadja nyugalomát és egészségét.

Lei 125 utánvétel küldi: Császár E. gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

A ZSIDÓ ÁLLATORVOSOK KENYER NÉLKÜL ÁLLANAK

Berlin. A kormány külön rendeletet adott ki az állatorvosokra vonatkozólag. — Németországban az üzheti ezt a foglalkozást, aki bizonyos helyen angazsálva van. Felvenni pedig csak azt lehet, aki megfelel a fajvédelmi törvény rendelkezéseinek. Németországban jelenleg száz zsidó állatorvos működik, akik most már vehetik a vándorbotot a kezükbe s új megélhetés után nézhetnek esetleg koldulniuknak.

A ZSIDÓ GYÓGYSZERÉSZEK IS

Az 1935 év december 13-án kiadott gyógyszerészre vonatkozó törvény végrehajtási utasítása most jelent meg s ennek értelmében a zsidó nem lehet gyógyszer-tárbíró. Viszont zsidó tulajdonosok kényesítve vannak gyógyszerárukat bérbé adni.

A ZSIDÓ GYERMEKEKNEK IS EHEZNI KELL

Berlin. A sokgyermekes családok segélyt kapnak a német államtól és különböző kedvezményeket. A most megjelent rendelkezések értelmében ezekben a kedvezményekben csak olyan szülők részesülhetnek, akik az 1935 szeptember 15-iki állampolgári törvények értelmében teljes jogu polgárok. Ennek értelmében zsidó gyermekek nem kaphatnak segélyt élelmet, ha szegények a szüleik.

Izléses és szép ékszer-szükségleteit

Dietrich & Stüssel utóda
Stüssel József cégnél
szerezze be
Cluj, Piața Unirii 17.
Alapítva 867.

Raktárunkon levő
siremlékek
minden elfogadható áron eladó.
Weiszlovits I.
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.
az udvarban.

— HIREK —

„Népünk” cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5696

Fétek: Ijjar 16. Május 8.

Szombat: Ijjar 17. Május 9.

Heti szidra: אמור

Heti hattóra: הבהנים הלויים

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 7:30

gyertyagyújtás 7:40

Istentisztelet kezdete 7:50

Szombat befejezése 8:45

Vasárnap. Május 10-én יום בעומר

Lag-Beomer...

Harmáneharmadik napja a szefirának, helyesebben a szefira oivasas harmáneharmadik napja. A gyásznapok alatt, ez közbélelt ünnep. Ijjar 18-ika. Ünnepe ez, mert ezen a napon szünt meg Rabbi Akiba tanítványai között a járvány. Ezért nincsenek gyászjelek ezen a napon. Hetedik fejtűgözetetnek. Ezen a napon esküvőket tartatunk és a gyász jelű viselt szalkát is lehet nyírni.

A kabalistáknak különösen nagy ünnepe a Lag-Beomer. Ezen a napon halt el Rabbi Simon ben Joehai, aki állítólag a Sohar szerzője és ő volt az, aki meggyújtotta az égi írvit. Ezért nevezik ezt a napot „Hilulia rabbi Simon ben Joehai” melyet tízezer gyujtásáról ünnepelnek s a kabalistáknak tisztelőit éneklik.

Palesztinában Meronban, Saffed mellett nagy ünnepségek vannak ezen a napon, — mert ott mutatják Rabbi Simon sírját, mely szent hely. Akkor az egész Erebből odazarándokolnak a vallások és imádkoznak a szent sírnál...

Lag Beomer... tipikus zsidó ünnepe. A héthetes gyászban egy pillanatnyi örömsugahajtási utasítása most jelent meg s ennek értelmében a zsidó nem lehet gyógyszer-tárbíró. Viszont zsidó tulajdonosok kényesítve vannak gyógyszerárukat bérbé adni.

— A Mizrahi protestál. — Ismeretes, hogy a legutóbbi Luzernben megtartott XIX cionista világgkongresszuson a mizrachisták, csak azzal a feltétellel voltak hajlandók az executívába megbízottjukat delegálni amenny nyíben a világszervezet vezetősége garantálta, hogy a vallási ügyekben mindenben respektálni fogja a Mizrahi követeléseit. Csak nem háromnegyedeve teit el amióta a kongresszus ezt a határozatát meghozta és a Mizrahi bedelegálta Rav Fischmant, mint a Mizrahi reprezentánsát, a Mizrahi Executívje most felszólította megbízottját Rav Fischmant, hogy szerezzen érvényt a határozatnak. Ennek értelmében Rav Fischman rövidesen protestálni fog oly értelemben, hogy a kongresszus vallási határozatainak feltétlenül szerezzenek érvényt.

— Házasságokat a legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel közvetít, a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116. Telefon 142.

Nedves esős évszakban szedik áldozataikat a járványos betegségek Használja rendszeresen a kellemesen illatosított **SEN LASLO** (Szt. László) fertőtlenítő toalett-szappant, megvéd **fertőzések** ellen Vagyázzon nehogy utánzatokkal kizsogálják!

— Olaszország nem vesz részt a tel-avivi vásáron, Jeruzsálem. Az április 30-án megnyílt tel-avivi vásáron nem vesz részt. Ez azért történik, mert a Palesztina kormány nem volt hajlandó olasz árukat a vásárra engedni, csak grafikonokat és fotográfákat. Olaszország nem egyezett bele az ilyen megoldásba. Anglia álláspontját azzal indokolja, hogy a Népszövetség november 18-án kimondta a szankciók érvényességét Olaszországgal szemben.

— ELJEGYZÉS. Teitser Margitka urleány, eljegyezte Zimlichmann Salamon — Orasul-Neou.

Kabát-, komplé- és ruha divat-szöveket nagy választékban talál a Hölgyközség Kerítés Sándor női-divatruházában, Piața Regina Maria 1. Elismeri oicsó szolid szabott árak.

— Antiszemita klengések Radauti-ban Több mint két hónapja naponta megismétlődő események színhelye Radauti bukovinai városa. Minden pénteken, amikor a hetivásárt tartják goga-cionista agitátorok a falusi parasztokat felheceelik és számos zsidó elárúsitót elkergetnek a vásárról, miközben árukat széjjelhorolják. Legutóbb egy zsidó úgy megverték, hogy súlyos sebeleéseket szenvedett. Két hulligant letartóztattak és egy zsidó kereskedőt, aki önvédelemből viszályt. Később mindhárom szabadrábra helyezték. A radauti zsidóság egy memorandumot nyújtott át ezzel kapcsolatban a pretektusnak és kéri, hogy gondoskodjék biztonságáról. Ugyancsak Storogineben is előfordultak hasonló események, ami a zsidó lakosságot erősen nyugtalanítja.

— Intelligens, jobb zsidó lány, Erdélyben elhelyezkedést keres. Szívesen megy öreppárhoz, vagy gyermekkel mellé anyahelyettesnek. Vállalja a háztartás vezetését és esetleg üzletben is segítőkész. Csak mint család tag tekintendő. Cim: Bein Oradea, Coza Voda 39.

Három zsidó közigazdasági vezetőket keres kedelmi tanácsossá nevezett ki a csehszlovák kormány Pozsonyban. Bratislava — A csehszlovák kormány a következő három zsidó közigazdasági vezetőfirut tüntette ki a kereskedelmi tanácsosi címmel, az ország kereskedelmi életben kifejtett áldásos tevékenységük elismeréséért: dr. Fischer Ernő okleveles vegyész, az ismert pozsonyi likőr és szeszgyárnak, Josef Fischer és Fia cégnek vezetője és tulajdonosa megérdemelten kapta a kitüntést, mivel minden zsidó közigynek lelkes és bőkezű támogatója. — A másik zsidó kitüntetett Adler Frigyes, a bratislavi Kereskedelmi és Iparkamara levelező és a kereskedők társulatának elnökségi tagja, a „Dandy” nyakkendőgyár tulajdonosa mindenütt elsősorban küzd, ahol zsidó érdekek védelmére kell kelni. Különösen a vásárnapi munkaszünet kérdésében fejtett ki áldásos tevékenységet. Alfred Karpfen, az „Elite” divatruház társtulajdonosa a harmadik kitüntetett, aki szintén egyik legtekesebb előharcosa a zsidó közügyeknek. — Tagja a zsidó hitelszövetkezet vezetőségének és minden zsidó közintézmény lelkes támogatója. — A pozsonyi zsidó társadalom örömmel értesült mindhárom kitüntetéséről.

Magas árért veszek aranyat, ezüstöt és brilliánt bármilyen mennyiségben **HERBST ékszeráruház** Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 3.

KOPROL neve egymagában is garancia a minőségért. Ügyeljen, hogy a KOPROL név a csomagoláson rajta legyen!

— Rádióleadó az antiszemizmus ellen. Prágából jelentik: A csehszlovákiai zsidó sajtóban felmerült a terv, hogy a németországi antiszemita propaganda ellensúlyozására egy európai állam rádióleadót vegyék igénybe. Három-hét óta Németország hét-hétre a legszemérméletlenebb hazugságokat terjeszti a zsidóságról a rádió útján. Ezt nem lehet mással ellensúlyozni, mint hogy valamelyik állam bocsássa rendelkezésre a rádiót a hét valamelyik napján annak a közületnek, amely zsidó védelmi programot állít össze. Figyelembe jöhetne Svájc, vagy Csehszlovákia. A költségeket „felsékel” adózással akarják előteremteni. Minden zsidó országnak egyik közepes pénzege ségét (1 cseh korona, fél svájci, egész francia frank, 1 lira) adná havonta a rádióban való zsidó védelem céljaira. Ezzel kettős célt érnek el: a zsidó becsület védelmét és a Németországból emigrált írók és művészek támogatását. Minthogy a legutóbbi nemzetközi rádiókongresszuson a zsidó rádióleadások beállítására, valószínű, hogy valamelyik állam, ennek a javaslatnak a szellemében az antiszemita lázítás ellen szívesen nyújtana segítséget. A Csehszlovákiából kiinduló ötlet különböző országok emberbaráti egyesületeiben és ligáinál szimpatikus fogadtatásra talált.

— A legfi omabj selyemharisnyák, minden színen es nagyságban gyári árak mellett GROSS FERENC harisnyagyárban, Brasov, Str. Regele Carol 38. (Udvarban.)

— Saját gyártmányú cipőt, garanciával legolcsóbban vehet SZIRMAY-nál, Oradea, Sas-palota.

— A Phönix biztosító Intézet bécsi tisztviselő elvezetik állásukat. Wien. A Phönix biztosítóintézet bajaival kapcsolatban köztudomású, hogy 1400 tisztviselőjének sorsa is bizonyatlanná vált. Ma meg az a helyzet, hogy valószínűleg új társaság veszi át a nagy biztosító ügyeit, azonban a tisztviselők kérdése ezzel nem oldódik meg. Az osztrák szövetségi kormány illetékes faktori ugyan megnyugtató kijelentéseket tettek erre vonatkozólag, azonban ez nem nyugtatja meg az érdekelteket. Legújabbban kérdőleveket adtak át a tisztviselőknak, amelyben részletesen ismertetni kell családi állapotukat, vallásukat, feleségük nevét és vallását, egyezőval attól félnek, hogy ez elbocsátásuk első lépése. Tehát nem rátermettségük és eddigi munkájukra kíváncsi a kormányzatszer, hanem arra, hogy zsidók-e, vagy sem.

A Jabotinsky szervezet meatingje Londonban. Április 27-én a londoni NZO nagy gyűlést tartott, amelyen sokan vettek részt. Jabotinsky beszédében azt hangoztatta, — hogy legfőbb feladat egy zsidó légio felállítása volna, amely az angol garnisonhoz tartozna.

Két és félmillió font folyt be a transfer utján Palesztinába. — A Jedit Haswra je lentése szerint 1936 január végéig 2153 csa ládát segített Palesztinába, összesen 6462 lélekszámmal. — Eddig összesen két és félmillió öszegyet transferáltak Palesztinába Németországból hivatalos uton.

Értésítés!
szives tudomására hozom az igen tisztelt közönségnek, hogy **férfi-szabó üzletemet úri-divattal kibővítve** e hó folyamán Regina Maria-tér 3 szám alól **át helyeztem** Regele Ferdinand-ut 4 sz. alá (Zárda épület) **HACKMAYER** úri-szabó Oradea, Regina Maria tér 3 szám.

Epilepsziában szenvedők!

Végre felfedezték az ön betegségének is a gyógyszerét. Most végetértek már végre az eszméletlenségi rohamok, a rettenetes görcsös rángatózások. Azok, akik ebben a kegyetlen betegségben szenvedtek most megszabadultak testi és lelki fájdalmaiktól.

Ami mindenki előtt teljes lehetetlenségnek tűnt, az ma megvalósult: az epilepsziás betegek 90—95 százalékát gyógyítható, hála a híres amerikai „Donhide” nevű gyógyszernek.

A betegek milliói a világ minden részében az orvosok által az epilepszia összes eseteire előírt „Donhide” kezelésnek köszönhetik gyógyulásukat.

„Donhide” kapható a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, — Calea Victoriei 124. Vidékre 200 lej utánvét mellett küldjük.

— Egy árja ügyvédet megfosztottak ügyvédi jogainak gyakorlásától, mert zsidó nőt vett feleségül. Egy árja ügyvéd 1935 júliusában feleségül vett egy zsidó nőt. Az illetékes ügyvédi fórum ezért elhatározta, hogy kizárja az illető ügyvédet az ügyvédi karból. Ez az első eset, hogy valakit foglalkozását tiltanak el Németországban, amiért zsidó nőt vett feleségül. Az ügyvéd azzal motiválta elhatározását, hogy a nő évekig támogatta őt keresetéből és 1930-ban megmentette az életét. Kötelességének tartotta, hogy ezért ő a házasságot megkösse. Az ítélet ennek dacára a legszigorúbb volt, amelyet azzal indokoltak, hogy amikor az ügyvéd a házasságot megkötötte már érvényben voltak a vegyes házasságokra vonatkozó törvények és az árja ügyvédnek, mint az ország josi karának egyik tagja, kétszeresen ügyelnie kell arra, hogy a rezsim törvényei maradéktalanul érvényesüljenek. A nemzeti szocialista állam alapvető törvényét sértette meg ezzel és ezért nem méltó arra, hogy Németország ügyvédi karának tagja legyen.

— **Belpolitikai feszültség Lengyelországban a zsidó események miatt.** Varsó. A munkások mozgolódása folytán, a lengyel belpolitikai helyzet feszült lett. Különösen a legutóbbi véres lembergi napok után vált mindinkább világossá egy a hivatalos körök, — mint a nagyközönség előtt, hogy a nyugatlanság nem lokalizálódik kizárólag a zsidók elleni excessusokban. Vannak még egyes szélső sovén körök, amelyek még a legutóbbi nagy tüntetéseket is „zsidóké”-nek tudják. Természetesen ezeket a nemzeti demokráta sajtóorgánumok lanszozzák. A lembergi hercegrészek felhívást bocsátott ki, amelyben célszerű tesz arra, hogy nem keresztény erők, mozgatták a munkásságot. A lengyel akadémiákus nyíltan a zsidókat vádolják. Ezzel szemben a hatóságok egyrésze és főleg a komoly lengyel sajtó egészen másképpen látja a helyzetet. Ők azt hangoztatják, hogy nem szabad szabadlátra engedni a revolucionárius erők, amelyek előbb a zsidókkal kezdik, azután pedig folytatják tovább és nem ismernek kíméletet és nem is lehet tudni, hol állnak meg. Krakóban és Lembergben már kezdtek aratni azt, amit meg gondolatlanul elvetettek. Azoknak az erőknek mozgolódását érzik, akik a sechita ellenes törvényt is kiterőszakolták s akik nagy nehézségeket akarnak okozni a jelenlegi lengyel rezsimnek. Az uralkodó pártban is folyton erősödnek az ellentétek. Az ellenzék az „erős kéz” politikáját sürgeti és a nemzeti demokráta halandók a kormányt ért egyik rétegével kollaborálni.

Változás van a karcsusági kérdésben.

Nem divat a nádszál soványság, a mai divat a nőies vonalak megtartása mellett az arányosságra törekvés, ami nagy tudást és találkonyságot kövelet a fűző készítőitől, aki zseniálisan átfurmálja az aránytalanul elhízvekedett idomokat. Eltűntet, kipótol, arányosít művészetesen **Hovate Sándor** né fűzőspecialista (Nilsz-telep) Oradea.

A négus a Szentföldön

A zsidók lelkesen, lázasan dolgoznak, építenek Palesztinában, az arabok pedig keserűen leselkednek a keskeny utcák során a jaf fái kikötő mentén és abban a naiv hitben élnek, hogy néhány ártatlan és szerencsétlen zsidó testvéreink megkezelevelével feltudják tartóztatni a világ zsidóságának boldog és verejtékes igyekezetét. Az angol pedig rágyújt a pipájára és morózsusan hallgat — várja a fejleményeket. Nem „pártoskodik” úgy tesz, mintha az egész egy boxmérkőzés volna, pedig 16 millió szerencsétlen zsidó egyetlen reményéről van szó.

Fegyelem, erély és jogrend kell legyen — kiáltják a palesztinai zsidók és ha ezt immel-ámmal teljesíti is John Bull, azért arra van inkább kedve és ideje, hogy a négusnak Hallé Szelasszi-nak Abesszínia császáranak menedéj-jogot biztosítson Jeruzsálemben.

Mi nem örvendünk ennek a kegyes angol megnyilatkozásnak. Nem pedig azért, mert ezzel az abesszín szerelmek és fájdalmak centruma lesz Jeruzsálem és „Juda oroszlanja”, a „királyok-irállya” onnan fogja keltezni a világhoz intézendő sirmait. Ez pedig az olaszokat fogja irritálni. Ha meg idegesíteni fogja Jeruzsálemből a négus, akkor haragudni fognak — Jeruzsálemre. Miért nem örvendte meg neki Anglia, — hogy Kairóba menjen? Vagy valamelyik arab országba? Miért pont Jeruzsálemben? Miért akar jó lenni megint a zsidók rovására?

Hallé Szelasszié öfensége Jeruzsálemben, ott újabb exotikum lesz, akéért talán a turista forgalom fel fog még jobban lendülni. Néhány angol és amerikai spleenes gazdag és öreg lady oda fog utazni, hogy láthassa. Nekik érdekes lesz — de a zsidók nem örvendenek neki. Nekik nem kell exotikum. Nekik abszolút nyugalom kell. Csak nyugalom, amelyben dolgozni lehet. — Nem kell a négus — kár a zsidókra oktrojni... nagyon kár...

— **A prytyki-i nagy per.** Varsó. A napi sajtó jelentése szerint a prytyki perben az iratok elkészültek és kikékesítették már az érdekelteknek. Tizenegy zsidó és negyvenhárom nem-zsidó ellen folyik az eljárás. — Ezek közül három zsidó és harmincegy nem-zsidó vizsgálati fogságban van. A lengyel vádlottakat 30 ügyvéd, a zsidókat 20 zsidó ügyvéd védi, a tárgyalás a codorodomi bíróság előtt fog lezajlani. Előbb úgy gondolták, hogy május elején lesz a tárgyalás, de a jelek szerint erre csak az ősszel kál a sor. Ennek oka a lengyel belpolitikai helyzetben keresendő, amelyet nem akarnak kiélezni a perrel. A radomi hadbírósg különben a főbűnöst és felbújtót Korczak-ot szabadlábra helyezte. Korczak-ot már elítélték egy ízben öt havi börtönre, mert anti-zsidó bojkottot szervezett.

— **Siesta szanatórium Budapest I.** Ráth György utca 5. a főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legtekélyesebben felszerelt gyógyintézete. Bel és ideggyógyászat, sebészet, szülészlet, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen. Kémia és mikroszkopial labororium. Electrocardiograph (szívvizsgáló) Krogh féle alapanyagcsere vizsgáló készülék Enterocleaner (Bélfürdő). Modern vizsgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyzetgöles park! Olcsó árak!

Transfer megállapodás Palesztina és Lettország között. Riga. Dr Alfred Werner, az Anglo-Palesztina bank meghatalmazottja befejezte tárgyalásait a Lettország és Palesztina között létesítendő transfer megállapodás ügyében. Eme megállapodás értelmében 100.000 font értékben fog behozni árukat Lettország Palesztinából és ugyanannyit fog képviselni az oda kivitt áruk értéke is. Lehetővé vált a megállapodás folytán, hogy a cionista célokra gyűjtött összegeket is átutalják Palesztinába és az oda gravitáló kivándorlást is megkönnyítik.

Sulfamyl puder csak „EGGER”

védjegyvel valódi, más gyártmány, mint értéktelen utánzat visszautasítandó

— **Világszerte nagyszabású akciók indultak a lengyel zsidóság érdekében.** London. Shoreditch Town Hallban nagyszabású gyűlés volt, amelyet a lengyel zsidók szövetsége hívott egybe a lengyelországi zsidóság érdekében, hogy egy nagy segélygyűjtést lebonyolítsanak. A gyűlésen Nahum Sokolow elnököt, a cionista világszervezet díszelnöke, aki megrázó szavakban esetezte a lengyel zsidóság szomorú helyzetét. Kitért ama aggodalmaskodók megjegyzésére is, a kik félnek attól, hogy ez az újabb akció kerestezni fogja a „Council for German Jewry” akciót. Sokolow kijelentette, hogy mindkét gyűjtés mehet a maga útján és nem lesz az egyik ártalmára a másiknak. Az angol munkáspárt vezére Atlee ódnagy, valamint George Lambury, annak régebbi elnöke üdvözlő táviratot küldtek a gyűlésnek, a melyben szimpátiájuknak adnak kifejezést a mozgalommal szemben. Wedgwood ezredes és Sralolsi lord is üdvözlő iratokat küldtek. Newyorkban az amerikai lengyel zsidók szervezte több nagyobb városban gyűlést tartott, amelyeken a lengyelországi zsidóság helyzetével foglalkoztak. Rezolúciókat fogadtak el, amelyek megbélyegzik a lengyel zsidóság üldöztetését és tiltakoztak ellene. — Egy napot is kijelöltek, melyen kizárólag erre a célra fognak gyűjteni és ezenkívül egy gyűjtési akciót is kezdeményeztek.

James Rotschild látogatása Galléában. James Rotschild, aki feleségével együtt jelenleg Palesztinában tartózkodik, meglátogatta azokat a kolóniákat, melyeket nagynevű atyja alapított. A PICA vezető tisztviselőinek kíséretében meglátogatta az Alsó Galléában levő Jawneel és Gescher kolóniákat, amelyek a PICA földjein létesültek. Jawneelben a házakat lógók díszítették és a kolónia bejáratánál díszkaput állítottak fel. Sch. Zimmermann üdvözölte a vendégeket és beszédében kifejtette, hogy ezen a területen elég föld és víz áll a települők rendelkezésére, csak pénz kell ahhoz, hogy minni több családot tudjanak letelepíteni. Ugyanezt hangsúlyozta Harzfeld, aki a Histadrut mezőgazdasági központja nevében üdvözölte, aki reményének adott kifejezést, hogy ezt a kérdést még alkalma lesz a báró előtt kifejteni. Ezután a naharaim-i Ruthenberg-villamosági műveket tekintették meg, onnan Tiberiasba mentek, majd onnan Hailába.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucurestiben
KATZ orth. kóser restaurant
Bucuresti, str. Carol 32. I. emelet

— **Ha Palesztinába akar utazni, érdeklődjék Leitner Zoltánnál,** Oradea Str. Saguna 11, aki készséggel ad mindennemű felvilágosítást.

A gyomorbeteg ember arca olyan, mint egy kifacsart citrom: sápadt, vérszegény és ráncos

A gyomor- és bélbeteg ember olyan, mint egy kifacsart citrom, sápadt, vérszegény és ráncos. Hiszen ez érthető is, ha enni nem bírunk, fáj a gyomrunk, görcsök lépnek föl a máj és az epénél, nincs rendben székünk, fáj a fejünk, szédülünk, hányingerrünk van, kimerültek vagyunk, idegesek, hogy is lehet piros az arcunk. Tehát először is jó, egészséges gyomor, jó emésztés, jó étvágy és lelki megnyugvás, az idegrendszer teljes ópsége kell ahhoz, hogy erősek, szépek és pirosak legyünk.

A világhírű „Gastro D”, amely három zseniális tudós által lett felfedezve, amerikai gyógyművészből készült és olyan hatással van egy központi, mint az emésztő szervek idegeire, hogy 10—15 éves gyomor- és bélféleket teljesen kigyógyít.

Kapható a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124 szám. Vidékre 130 lej utánvétellel küldi.

Magyarországi nyilaskeresztesek propagandája

Debrecenben erősen dolgozik a horogke reszt. Ebben az évben tizenhat különböző röpdudulát adtak ki. Az ötös számú röpdudula, amint az Új Magyarország pesti ébredő lap írja, héberbetűs röpdudula volt, amelyet állítólag minden zsidó kereskedés ajtajára kiragasztottak. Ezt állítólag a cionisták készítették amely természetesen szemzenszedett hamiság. Ez a héber szöveg a legnagyobb botrántság, amit csakis magyarországi ébredő csimáltathatott. Annál is inkább az, mert az ébredő lap azt írja, hogy annak magyar fordítása: — „Zsidók csak zsidót támogassatok” ezzel szemben szérszerint azt jelenti: „Zsidó csak az istent támogatás”

Ezeket a cédulákat kívül fényképeket is csináltak a horogkeresztesek és nyilas keresztes agitáció, és a legsikerültebb fényképeket 5—10 pengővel jutalmazza. Szóval versenypályázatot hirdettek, hogy aki a legsikerültebb képet csinálja arról, amikor egy keresztény zsidó izületbe megy vásárolni — jutalomdíjban részesül.

Végül: Budakeszi. Ez más mint a debreceni propaganda. Itt zöndinges ifjúk járnak be a falu, amely nyáron tulyomóban abból él, hogy a pesti zsidó kereskedők odamennek ki nyaralni. Most a svábok között erőteljes mozgalmat kezdtek a zöndfejtű-és füli zöndingesek, hogy ne adják ki szöbájukat zsidóknak. A budakeszinek legfőbb jövedelmi forrását veszik el ezzel az ürült propagandával, amiért mi a svábokat igazán nem sajnáljuk, de annál inkább azokat a pesti zsidókat nézzük le, akik ennek dacára kimennek nyaralni Budakeszibe. A falu elől járosága tagadja ugyan — üzleti érdekből — hogy létezne hivatalos antiszemizmus, de tudjuk mit jelent ez a gyakorlatban. — Majd megkergetik a zsidó nyaralókat, lellemetlenkedni fognak nekik, a drága pénzt ért, amit ott hagynak a nyári időszak alatt. Télien még a régi recipe szerint azt fogják mondani, ami viccelt indult, de tragikus valóság lett az idők folyamán. Ezek szerint a budakeszi sváb azt mondja: „I antiszemita! Am Szummer! Déz net!” azaz nyáron, amikor hozzák a zsidók a pénzt, nem antiszemiták a budakeszi meg eryből: svábbogarak, de télen?... akkor igen!...

Zsidók az olasz hadseregben

Olaszország jelenleg az abesszín harctéren elért eredmények hatása alatt áll. Aránylag igen sok zsidó hadi-önkéntes vonult be katonának, hogy harcoljon Keletafrikában, az olasz seregek érdekében. A zsidó lakosság minden áldozatban kiveszi a részét, példa erre, hogy a római hitközséggel az élén, a legtöbb zsidó közület átadta arany szelést értéktárgyait, hogy a hadi-önpot ezzel támogassák. A „Merlo” című irodalmi folyóirat többek között ezt írja az egyik legutóbbi számában melyet Anconából küldtek meg neki: A világháborúban és most Afrikában az olasz zsidóság megtette mindenben a kötelességét. A legtöbb és legnagyobb katonai kitüntetéssel rendelkező anconai polgár két zsidó. Az egyik: Anconi vice-admirális, aki jelenleg az itreiai olasz flottán parancsnokol, a másik Beer, aki Umber to király egyik adjutánsa. Kénel négy ezüst

Jó állást akar kapni?

Előre akar haladni karrierjében?
Legyen gondja külsejére és főleg cipőjére.

Előkelő, jó izlésű férfi sohasem fog hazulról piszkos lábbelikkel elmenni. A cipő néhány pillanat alatt ragyogóan tisztá lehet, ha „Gladys” cipőkrémet használ.

GLADYS

A „Gladys” krém nyújtotta fény tartós és könnyen elérhető, miáltal a „Gladys” olcsó és gazdaságos. E cipőkrém kiváló minősége tartósabbá teszi a lábbelit, mert a bőrt táplálja.

Jól gondozott cipő jó benyomást kelt és ez a jó benyomás hatással van az Ön személyére is!

Az előjáróság határozata értelmében

Az oradeai orth. hitközség az utódlás előjogának mellőzésével írja ki a főrabbi állásra a pályázatot

Oradea. — Vasárnap igen fontos ügyben ült össze az oradeai orth. hitközség előjárósága Ulman István elnökelete alatt. A tárgysorozat legfontosabb pontja a megboldogult Fuchs Benjámin főrabbi z. c. l. állásának betöltése volt. Elnök ismertette egy a családai folytatott esirányu tárgyalásokat, valamint azt az általános óhajt, hogy az állás legjobban úgy kerüljön betöltésre, ha eltökentek a „czuzok” jogtól és az alapszabályok értelmében járnak el. Az elnökség nevében egyhangu javaslat alapján írti az előjáróság, hogy fogadják el a közgyűlés elő terjesztendő ama javaslatot, — melynek értelmében a hitközségi tagok akaratának szabad folyást engednek.

Ezeket a cédulákat kívül fényképeket is csináltak a horogkeresztesek és nyilas keresztes agitáció, és a legsikerültebb fényképeket 5—10 pengővel jutalmazza. Szóval versenypályázatot hirdettek, hogy aki a legsikerültebb képet csinálja arról, amikor egy keresztény zsidó izületbe megy vásárolni — jutalomdíjban részesül.

Zsidók az olasz hadseregben

Olaszország jelenleg az abesszín harctéren elért eredmények hatása alatt áll. Aránylag igen sok zsidó hadi-önkéntes vonult be katonának, hogy harcoljon Keletafrikában, az olasz seregek érdekében. A zsidó lakosság minden áldozatban kiveszi a részét, példa erre, hogy a római hitközséggel az élén, a legtöbb zsidó közület átadta arany szelést értéktárgyait, hogy a hadi-önpot ezzel támogassák. A „Merlo” című irodalmi folyóirat többek között ezt írja az egyik legutóbbi számában melyet Anconából küldtek meg neki: A világháborúban és most Afrikában az olasz zsidóság megtette mindenben a kötelességét. A legtöbb és legnagyobb katonai kitüntetéssel rendelkező anconai polgár két zsidó. Az egyik: Anconi vice-admirális, aki jelenleg az itreiai olasz flottán parancsnokol, a másik Beer, aki Umber to király egyik adjutánsa. Kénel négy ezüst

hadiérmé van. Nálunk Olaszországban nem ismerünk faji és vallási különbséget. Kato likusok és zsidók, de még a szabad gondolkosó is.

Ezzel kapcsolatban érdekesnek találjuk megírni, hogy jelenleg 11 zsidó tábornok szolgál az olasz hadseregben. Ezek közül nyolc elérte a vezénylő-tábornoki rangot (Generale de Corpo d'Armata) A tábornokok nevei: Modena, Luzzi, Olivetti, Pavia, Nola, Segre, Pugliese, Bonajutti, Luzzi vezénylő tábornok nemregeen a turni hitközség elnöke lett. A fáma szerint Graziani tábornok, aki jelenleg egy hadsereget vezet nyel Abessziniában, szintén zsidó származású....

Érdekes még, hogy az allg 50.000 főnyi olasz zsidóságban 16 zsidó báró és négy zsidó grófi család van, és 206 zsidó egyetemi tanár tanít az olasz egyetemeken.

PALESZTINA

Három gyászbeszéd a jaffai zsidó halottak fölött

A vasárnap megölt szerencsétlen zsidó jaffai áldozatok közül kilencet hétfőn korán reggel vitték ki örök nyugalomra Tel-Avivban. — Ezek a temetéseken megrendítő gyászbeszédet hangzottak el amelyek közül különösen szívhez szóló és megrendítő volt a Jewish Agency megbízottjának Jichak Grünbaumnak, Rav Ostrowskynak, aki a Waad-Leumi nevében és Rabbi Uziel, aki a telavivi szefárd hitközség megbízásából beszélt.

JICHAK GRÜNBAUM MONDOTTA:

„Rettentő a mi fájdalomunk és nagy az elkeseredésünk. De szívünkben az a tudat el, ami ismeretlen volt előttünk a diaszpóra országában, hogy a mártírjaink szabadságharcunk áldozatai. Minden erővel azon vagyunk, hogy az építés útjába álló akadályok elháruljanak utunkból. Azt kiáltjuk az egész világnak és azt izenjük diaszporabeli zsidó testvéreinknek: Mi eltemetjük halottaikat, felszárítjuk könnyeinket és tovább megyünk az utunkon, a végső megváltás felé.”

RAV OSTROWSKY MONDOTTA:

„Ezekben a szent perekben meg kell mondjuk, hogy nemcsak akkor kell az Örök névvel megszentelni, amikor halottakat gyászolunk, hanem meg kell szenteljünk Nevét amíg élünk is, azzal, hogy megtartjuk parancsait, a szombat szentségét és a benső béke egészséges parancsát. A kormány pedig izenjük: egyetlen jogcím arra, hogy ebben az országban az uramat birtokolja az, hogy gondoskodik a közbiztonságról és a zsidó nemzeti otthon felépítésének munkáját elősegíti. Ti mártírjai szent eszméneket tanusítottok arról, hogy semmi sem fog bennünket visszariasztani attól, hogy megszenteljünk az ő nevet és felépítsük országunkat. Megváltásunk közel van már és hitelt hisszük, hogy a teljes megváltásunk utban van.”

UZIEL FORABBI GYÁSZBESZÉDEBŐL:

„A mártírok, akiket itten elföldelünk, aláírói annak a váltónak, amelyre megváltásunk kötelezvénye iratott. — Ez a temetés nem a gyász jele csupán. Nem kell könnyeket öntsünk, mert szívünk amugyis könnyezik bennünk. Mi tiltakozni akarunk e helyen de nem a gyilkosok felett, hanem azokról, akik felelősek mindazért, ami bekövetkezett. Itéletet követelünk a Világ Urától és hangosan szólunk az Istenhez. Meddig még? Miért e hallgatás? Nektek már jó, itt nyugvó zsidó hősök, mert kiomlott véretek a mi megváltásunkat hozzák közelebb.”

Uziel rabbi ezután elmondotta a kaddist. Utána az „El molé rachim” hangzott el. — Majd leeresztették a tömegsírba egyenként a halottakat és a levegőt megtöltötte a hozzártózkodó hangos zokogása....

Emelkedett a Keren Kajemet bevétele. A Keren Kajemet jeruzsálemi központi irodának a közlése szerint 1935 októberétől 1936 február közötti időben a Keren Kajemet jövedelmének 9 százalékkal nagyobb jövedelmet mutatnak fel, mint az előző év ugyanolyan időszakában. Ezzel 124.245 font volt a gyűjtés eredménye, míg tavaly 114.460 font. — 5695-ben a gyűjtés 23 százalékkal nagyobb összeget mutatott, mint 5694-ben. Leginkább fokozódott a Zsidó Nemzeti Alap jövedelme az Egyesült Államokban és Németországban.

Az arabok sietnek eladni földjeiket. — Jeruzsálem. Az utóbbi időben nagy élénkség uralkodik a palesztinai földbirtokpiacon. Sok arab igyekszik földjének egy részét eladni, mivel félnék attól, hogy az életbelépő új ingatlan eladási megakadályozó törvény életbeléptetése után nem lesz módjukban azt eladni. Arab földbirtokosok kijelentették, hogy az esetleges törvény sérti érdekeiket. Sok arab elzárkózott földjét az effendiknél és most aggódnak attól, hogy az új törvény folytán nem tudják majd visszaváltani azokat és teljes vagyonuk az effendik birtokába kerül. A földtulajdonosok eladási tendenciájával kapcsolatban a földárak estek. A Keren Kajemet főiroda ezzel kapcsolatban nyilatkozott, hogy rövidesen egy nagyszabású földbirtok tranzakciót visznek keresztül, amely egyike lesz a legnagyobbnak, amelyet az utóbbi években lebonyolítottak. A KKL keréken 40.000 dunam földet vásárolt, amelyre 86.000 font előleget folyosított. A hátralékos összeg teljes lefizetése után válik az ügy teljesen per fecté. Eme összeg felhozására május hónapra, nagyszabású külön akció terveznek, — amikor is az összes nemzeti erőket mozgósítják a cél megvalósítására érdekében.

Uj vállalkozások Palesztinában, Jeruzsálem. — A múlt év őze óta az alapítások száma és összege visszatart. Ez a körülmény kilátásba hozza a cégbejegyzésekből is, — amennyiben 1936 első negyedében 47 céget jegyeztek be 305.000 font értékben, míg a múlt év megfelelő időszakában 60 cég 956 ezer font tökével létesült. Az alapító emelék viszont emeltek, amennyiben 1935-ben az első három hónapban 14 cég emelt tőkét 289.000 font értékben, míg ez évben 1.639.000 fontot tett ki a tőkeemelés. Ebben az összegben befoglaltatik a Palestine Electric Corporation nagy tőkeemelése is.

Az arab nyelvtér. Michael Assaf nevé arab felhívást adott ki, amelyben felkéri a tel-avivi zsidó fiatalokat, hogy tanuljan meg arabul, mert elkövetkezik az idő, amikor szoros kapcsolat lehet közgazdasági társadalmi s kulturális téren. A „Histadrut Haovdim” kurzust nyitott az arab nyelv továbbképzésére. Ennél a kurzusnál az arabok gazdasági helyzetéről és irodalomról is fognak előadást tartani.

A tel-avivi orvoskongresszus. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy megnyitott a zsidó orvosok palesztinai világkongresszusa. 500 résztvevő gyűlt össze, a világ minden részéből, főleg amerikai, angol és lengyelországi orvosok. Tizenkét ismert orvosból állott az elnökség, dr. Plaschkes vezetésével. Referensek: — prof. Neuburger Wien, dr. Borak röntgenológus, dr. Schalit, Dr. Gudemán Romániából (Bukovina) Dr. Josef Ohrenstein kórházigazgató, dr. Jakob Landau szemész, dr. Rappaport nőorvos és dr. Josef Bere röntgenológus. — A kongresszust üdvözölték többek között, az angol hatóságok, a jeruzsálemi egyetem rektora, prof. Zondek és Halbersadt professzor, akik Berlinből jöttek az országra. Az első előadást Max Neuburger tartotta — (Wienből) „A zsidók az orvostudományban” címen. Dr. Borak primárius a faji kérdéssel beszélt.

Az első rádió-affér Palesztinában. — Jeruzsálem. A Waad Leumi átnyújtott egy memorandumot a fő kormányzóknak, amelyben tiltakoznak az ellen, hogy beültsék az utonnan megindult rádió „Erec Iszrael” bemondását és azt „E. I.-vel” helyettesítsék. A palesztinai héber sajtó is tiltakozik a változtatás ellen. Azt követelik, hogy mondjanak le a rádió zsidó tisztviselői tiltakozásként tisztségeikről. A legfrissebben érkezett jelentések szerint a rádió ezentul csak annyit fog bemondani: „Jerusalem calling” és semmi egyebet. Ezzel kapcsolatban konstantinápolyi jelentés szerint a rádió zsidóság körében a legnagyobb figyelemmel hallgatják a palesztinai rádió híreit. Számos helyen összegyűltek nagyobb társaságok hogy együttesen hallgassák a jeruzsálemi leadó műsorról.

A jeruzsálemi hitközség nemlétező organizációja. Jeruzsálem. — Érdekes körülmény, hogy milyen rendszertelenség uralkodik a hitközségi szervezkedés terén Jeruzsálemben. A háború után teljesen megváltozott Jeruzsálem külső képe. Nagyon sok új építkezést fejeztek be és a gazdasági feltételek is teljesen megváltoztak. Ma nem „könyöradományokból” él a jeruzsálemi zsidóság, mint élt egykoron. Ma már chaluka zsidók számára nem igen jön adomány külföldről és akik ennek hasznélvezői, azok is praktikus pályára nevelik gyermekeiket. Csak egyetlen egy dolog nem változott — a hitközségi szervezete. A jeruzsálemi az egyetlen zsidó hitközség a világon, ahol minden csoport és minden egyén azt csinálhat, amit akar. A jótékonyaság terén teljes az anarchia. Arva házak, nyilvános konyha, — aggodkóháza, kórházak nagy számban vannak Jeruzsálemben, anélkül, hogy bárki is tudná hogy kik kötelesek azokat fenntartani. Ezek vezetői életfogytiglanig élnek belőle és még gyermekeik is öröklik állásukat. Nincsen sehol semmi felügyelet. Kellene egy Waad-ha-kehilla legyen, amely fölfelelyeletet kelene gyakoroljon a sok gazdáltnak, (vagy sokgazdájú) intézmény felett. Csak most indult meg mozgalom az irányban, hogy egyesítenék rendezzék a vágatás kérdését és ezzel elojt vegyék a többi talpkapcsolatokat, amelyek oly régen felbujtoltak a jeruzsálemi zsidóság körében.

NAGY ÉPÍTKEZÉSEK EMEK SEBULONBAN. Jeruzsálem. A legutóbbi héten EmeK Sebulonban (Haifa Bay) nagyarányú munkák kezdtek. A Kirjat Chaimban levő munkástervezés kibővítéséről is szó van, valamint egy új tengerparti strandról, amely 1200 dunamra épül és amely a kitűnő közlekedési lehetőségek folytán nemcsak a Haifa-Bay lakosságát, hanem magát a haifai lakosságot is e tekintetben kielégítheti. Uj sosszét is építenek és ezért elhordják a tengerparti dúnákat is, és számos helyen a mocsarakat is lecsapolják. A Kirjat Chaim, Kirjat Bialik és Kirjat Motzkin negyedekben több mint ezer zsidó lélek lakik és ez a lakosság erősen gyarapszik. Kirjat Chaimban ebben az évben több mint 250 új házat építenek de a többi negyedekben is erősödött az építési tevékenység. Jelenleg 200 munkást foglalkoztatnak a lecsapolásnál és 500 dunam földet szabdoznak meg a mocsaraktól és 300 dunamot applálnak.

Stary Smokovec Magas Tátra Ótátra-Füred
Orth. Koscher

SCHREIBER PENSIÓ

Elsőrendű ház, elő és utószobában szolid áruk. Depandans Erika villa, nyugodt csendes fekvésű lakosztályok, mind a két villa a legmodernebb komforttal berendezve. Egész éven át nyitva bővebb felvilágosítást készséggel küld.

Elő és utószobában banketteket és esküvőket vállalunk!

Schreiber Mór Pensió
Stary Smokovec CSR Telefon: 43

KÖZÉLET

— A cluji Zsidó Kórházegyesület közgyűlése élénk érdeklődés mellett folyt le. — Dr. Sebestyén József elnöki beszámolójában mindenekelőtt a kórház jelentős fejlődését emelte ki az előző évekkel szemben. — Bejelent, hogy a miniszter úrnál sikerült egy tárgysorsjáték megrendezésére engedélyt kapni, mely szerény, de biztos jövedelmet fog hozni. Ismerteti az egyesület vidéki akcióinak sikereit, mely dr. Fischer Tivadarné és dr. Sebestyén Józsefné nevéhez fűződik dr. Fenichel Mór ig. főorvos beszél ezután. Számadatokkal ismerteti a kórház fejlődő tevékenységét és azt, hogy a kórház kiváló orvosi kara a magyközségek általános bizalmának örvend. dr. Neufeld Jenő főtitkár párhuzamot von a Kórházegyesület multbani és jelenlegi viszonyai között és meghuzza a jövőbeni tevékenység vonalát is. Rózsa Mór, mint a propaganda vezetője, új lelkes munkatársakat kér fel maga mellé és különösen a vidéki beszerzést tartja kívánatosnak. dr. Klein Miksa a zsidóság palesztinai esettjeiről emlékezik meg kegyeletes szavakkal. Meleg szavakkal üdvözlé őv. Sebestyén Dávidné is biztosítja, hogy boldog emlékü férje adományának további építésén kitartó munkával dolgoznak, majd pedig a közgyűlés nevében elismerését fejezi ki dr. Sebestyén József elnöknek, aki sokoldalú munkával atyjától átvett nehéz örökséget, sokszor egyedül fejlesztette tovább. Klein Gyula a cluji izr. hitközség, Bíró Andor az orth. hitk. üdvözlését tolmácsolja. Bíró Andor és Rózsa Mór különösen dr. Fenichel Mór ig. főorvos felvirágoztatásán. Öv. Neuburger Zsigmondné a Nőegylet, öv. Wertheimer Samuné a WIZO, Landesmann Lajos a cluji orth. chevra üdvözlését tolmácsolja dr. Elek Miklós a kórház orvosi karának nevében beszél. Glancz Jakab leszögezi, hogy a kórházra elsősorban a kismereknek van szükségük. — Ezután Kelemen Bernát terjesztette be az új költségvetést, majd a közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

— A bala-spréi MIZRACHI-ifjúság egy éves fenállásának az évfordulója alkalmával ténylesen sikerült ünnepséget rendezni, amelyen az országos Mizrahi-ifjúság Országos elnöke Victor képviselte. Az ünnepséget Klein József nyitotta meg, — aki az egyesület tevékenységéről számolt be. Fogel Béla hitközségi elnök pedig a hitközség nevében buzdította a zsidó ifjúságot további munkára. Ferencz Jenő és Dommerberg Károly a vezetőség nevében fogadták meg, hogy tovább fognak haladni a megkezdett uton. Ordentlich Victor a Mizrahi célkitűzéseiről beszélt és a zsidóságnak vallásos alapon való megszervezését domborította ki beszédében, végül megalakította a Poale Haddati-csoportot. Dommerberg Jehó és Weinstock héber oktatók a Palesztina munkáról és a zsidóság célkitűzéseiről beszéltek. Grün Jichok, Bué Akiba-tag Rabi Akibáról tartott szép előadást, míg Nové Chaele, Benoth-féle Deborah áletrajzát ismertette.

Devan a Zsidó Kórházegyesület hűnőoramegyei kerületé nagyszabású kultúres tály rendezett. Élénk feltűnést keltett, hogy az előadásban megjelentek a helység keresztény előkelőségei is, így ott volt többek között Perlan Petru polgármester és Groza Péter volt miniszter is. A cluji központot dr. Sebestyén József és neje, dr. Fenichel igazgató főorvos, prof. dr. Roth, dr. Bilchler, dr. Klein Miksa, Rózsa Mór és Láb Béla képviselték, akiket meleg szeretettel fogadott a devai társadalom. — Az estélyt dr. Weimann Vilmos nagyhatalmú államnyelvi bostocke nyitotta meg, majd Rappaportné Blum Frida prologust adott elő Roth Matcell dr. egyetemi tanár „Zsidó beteg, zsidó orvos s kórház címen tartott frappáns erejű előadást. Friedman Ignác, dr. Holló En

A reumatizmus — ha nem kezelik, — majdnem mindig kronikussá válik és akkor — tulzás nélkül megállapíthatjuk — minden öröm eltűnik az életből. Ennek a betegségnek oka — közismerten — a húgysav felhalmozódása a szervezetben; tehát meg kell szabadulnunk róla. Régebben Salicyles készítményekkel kezelték, nem akarunk ennek a kezelési módnak számos hátrányára rámutatni. Azonban leszögezzük, hogy ma már van egy általánosan elismert készítmény, amely a reumatizmus minden formáját eredményesen kezeli, és ez az

URODONAL a legerősebb oldószere a húgyméreg kiválasztószere

A világ legjelentősebb profeszora ajánlják és önmaguk is rendszeresen használják. Mindenki aki reumatizmustól, köszvénytől, ischiástól, boszorkányszurástól, májzavaroktól, epo-, máj- és vese-kövektől szenved, szedje URODONAL-t ez az egyetlen kezelési mód, amely visszahatja egész ségüket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

dre, Eichner Andor és Ihász Béla vonosnőgyese nagy sikert aratott. Ezután dr. Szegez Gyula (Cluj) jiddis és héber dalai következtek, majd Gombo Sándor és Nussbaum Józsefné melodramát adtak elő. Kaszner Miklósné és Nussbaum Józsefné zongoraketteje után Simon Ilonka, a cluji opera csodagyermekje tetszés mellett adott elő tánc számokat. — Az estélyt követő banketten Mahler Ignác főtanácsos, az akció vezetője üdvözölte a cluji vendégeket, melyet dr. Klein Miksa köszönt meg. — dr. Lázár László a vendégülgyeget köszönettel, míg dr. Büchler Dező az orvosi kar nevében mondott köszönetet a devaiaknak.

Szabinovban (Csehszlovákia) az elmúlt héten iktatták be a décsatyja örökbe Goldstein Sölem főorvost, aki Müller Antal petrosani főorvosi veje. A beiktatáshoz kelet-szlovákiai községek tulnyomó része elküldte képviselőit. Az új főorvosi a fényesen kidíszített templomban nagyszéri és meghatározó beszédet mondott, ezután fogadta a felekezeti és hatósági küldöttségeket, többek között Kapraleik kerületi kapitány is üdvözölte a főorvost. A banketten Braun (Héthárs) Goldstein (Balatonfüred) és Feldbrand főorvosok is részt vettek.

Az aradi ecident iz hitközség választását élénk érdeklődés előzte meg. A választást megelőzően széleskörű propaganda munka folyt. 24 képviselőtestületi tag és 12 póttag megüresedett helyét töltötték be. — A választás a következő eredménnyel járt: Weisz Mihály, Leichter Lipót, Szigeti Oszkár, dr. Singer Jenő, dr. Schütz Henrik, La katos Aladár, báró Neumann Károly, Holzer Jenő, dr. Multas Jenő, dr. Szalai Vilmos Flam Róbert, dr. Dohány Sándor, Jellinek József, Szenes Henrik, Sztármári Rezső, Engel Dező, dr. Székely Lajos, Berkovits Dániel, Kunster Andor, Püllöp Victor képviselőtestületi tagokként lettek megválasztva, míg Weisz István, Domán Sándor, dr. Kelemen Gábor, Kaufman Lajos, Kardos Jenő, Kornis Ödön, Fodor Gyula, Strasser Ignác, Goldmann Sándor, Anhalzer Ignác és Lantos Miksa mint póttagok kerültek be a hitközség képviselőtestületébe.

A timisoarai II. kerületi aut. orth. Izr. Hitközség f. hó 3-án tartotta rendes közgyűlést. — Friedman Ferenc hitközségi elnök, aki már 17 éve áll a hitközség élén általános érdeklődés mellett terjesztette elő a múlt évi zárszámadásokat és a jövő évi költségvetést, amelyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott. Ezek után megejtették az új tisztikar megválasztását, amely egyhangúlag a következőkből áll. Gahaim: Krieger Efraim, Schönbrunn Jakab, Weinberger Mark, Roth Arnold, Pénztárnok: Fried Ignát, ellenőr: Pinkes Antal, Gazda: Abrahamson Leo. — Választmány: Neustadt Adolf, Hoch József, Pinkes Dező, Kohn Hugó, Singer Hermann, Kaufheil Vilmos, Tosler Ignát, Kupferstich Dező, Fogl Bernát, Stern Mihály, Simon Beate, Rosenberg Jakab, Grünberger H. B., Schönbrunn Püllöp, Grünberger Dávid, Grünberger H., Pfeiffermann.

— Az albauljai WIZO-csoport kulturáldéutánt rendezett, mely alkalommal dr. Springer Sándorné, a csoport elnöke nagyszéri revüt tartott. A hallgatóság mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a revüt, mely magába foglalja egy Galuth, mint a palesztinai zsidó eseményeket, világos képet nyújtva azokról. Kertész Arnoldné előadása következett ezután „Herzl a vezér” címmel. Hozzászólt ehhez Fuchs Nándorné disznóknő is, méltatva Herzl nagyságát. A csoport egy bizottságot alakított, amely bizottság résztvesz a Nőegylettel közösen rendezendő műsoros estély raunkájában.

— A sátmári Zeire Mizrahi közgyűlése Sztármárról jelentik: Most tartotta rendes év közgyűlést a sátmári Zeire Mizrahi egyesület. A közgyűlésen megválasztották az új vezetőket, amely a következőképpen alakult: Disznó elnök: Riedermann Mose és Ordentlich Jecheskiel, mázkiruth Kóvári J. Lipe és Mermelstein Jecheskiel, tarburi Pollák Vera és Reuber S. Kochán, gizbaruth Adler Jenő.

FIATAL képzett kántor és héber tanár azonnalra állást keres. — Cim a kiadóban.

Hétről-hétre

Prága. — Bilek ismert szobrászművész felajánlotta bronzból készült hatalmas Mózes szobrát azzal a feltétellel, hogy azt az Altneuschul melletti kis parkban felállítsák. A prágai városi tanács az ajánlatot elfogadta és a nyár folyamán le is leplezik az új szobrot. — Az állami statisztikai hivatal közlése szerint, átlag száz gyermek születik ezer közül házasságon kívül a csehszlovák köztársaság területén. Legnagyobb az arány szám a lengyeleknél, ahol 240 esik ezerre, németeknél 229, csehoknál 115 magyaroknál 92 viszont legkevesebb a zsidóknál, mert csak tizenegye a törvénytelen.

München. A németországi zsidó hitközségek atomori helyzetére jellemzőek azok a számok, amelyek a bambergi hitközségre vonatkoznak. Ez a hitközség 1925-ben 972 lélekszámmal rendelkezett, 1933-ban 824 lélek és jelenleg 738 lélek lakik Bambergben. 1933-34-35 években összesen két zsidó gyermek született, ezzel szemben 35 zsidó halt meg Bambergben.

Nagybocskó. — Az itteni csendőrség le tartóztatott egy Roth Herman nevű lengyel országi Kolodnára való embert, aki Ruszinszkóban több ezer koronával megkárosított szegény zsidó családokat, azzal az ígérettel, hogy certifikátokat szerez nekik Palesztinába.

Budapest. — Egyik dunántúli hitközségi főrabbinak a leánya beleszeretett egy nem zsidó kapitányba, akinek kedvéért római katolikus hitre tért át. A rabbi, amikor meghallotta leánya tettét buskomorságba esett.

Köfice. — Török kommunista parlamenti képviselő elhunyt és helyébe, a lista második jelöltje Haberman Samu munkácsi zsidó szabómester kellett volna következzen. — Tekintettel azonban arra, hogy a német nemzetiek, a szudéta vidéken azal agítálnak, hogy a kommunisták zsidók, a párt elhatározta, hogy a zsidó szabómester helyébe Fuscics Vaszily irsava ruszin földművest jelölt, hogy parlamentbe, aki a lista harmadik jelöltje volt.

Jeruzsálem. A jeruzsálemi városi tanács legutóbbi ülésén koncessziót adott egy zsidó társaságnak, amelyek gázműveket létesít Jeruzsálemben a lakosságnak gázzal való világítására.

Wien. — Dr. Berlinernek, a Phönix biztosító intézet volt elnökgazdájának 71 éves nővére Johanna Litvin lakásán öngyilkosságot követett el világítógázzal. Az öngyilkosság oka: félt, hogy megvonják tőle csekély nyugdíját.

Ottava. — Május 24-én fog összejúlni a kanadai harmadik zsidó kongresszus amelyre nagy az érdeklődés és számos közérdekű zsidó kérdés kerül majd megvitatásra.

San Francisco. — Április 16-án itt halt meg 50 éves korában Simon Lubin az ismert zsidó mezőgazdász. Simon Lubin annak a Dávid Lubin világhíres tudósnek fia, volt, aki a római nemzetközi mezőgazdasági intézet megalapítója volt.

New-York. — Az Egyesült Államok ortodox rabbikarának alelnöke rabbi Alter Peffer meghalt. Az elhunyt, ismert tekintély volt, a zsidó házasság jog terén.

HAZASSÁG. — Feuereisen Nelly, Lelesz és Benovits Arthur Michalovce folyó hó 10-én délután 4 órakor Leleszen tartják egybekelési ünnepélyüket, melyre összes rokonaikat és ösmérségeiket ezuton meghívják. Sürgönycim: Feuereisen Kral Chlumez.

MILLIÓ FONT FELESLEGE VAN A PALESZTINA KORMÁNYNAK. Jeruzsálem. A palesztinai lapok számítása szerint a Palesztina-kormány az 1935-36 költségvetési évben hét millió font fölöslege lesz. A költségvetés előirányzatban 530.000 font volt mint főleg elvárakozva. Ebből következik, hogy minden várakozás ellenére, a bevétel és kiadás rovatok közötti különbség négyszerese lett, annak, amit előirányoztak. Mivel az elmúlt évek folyamán 5 millió font fölösleg mutatkozott, a jelenlegi két millióval együtt összesen 7 millió font lesz a többlet. — Ez a hatalmas összeg zsidó pénzből gyűlt össze. Mert míg a kolonizációs munka nem indult meg, addig Palesztina egy koldusszegény ország volt, Palesztinában még sok szűz terület van, amely megmunkálásra vár. Állami gondoskodás nincsen sem a betegségről, sem a munkanélküliségről. Az iskolahálózatot is a zsidóknak kell fenntartani saját erejükből. Mennyi más terepen kell még a magánkezdésnek megmozdulni, amit mindenütt a világon az állami apparátus végez el. Ha azután mindezt tekintetbe vesszük, rájövünk arra, hogy ezek a jelenségek nem örvendetesek. A Palesztina-kormányzatnak elő kellene segítenie a kolonizációt és nem kirabolni.

Zsidó gyásznap. — A jeruzsálemi főrabbinátus elrendelte, hogy gyásznap tartandó a megölt áldozatok emlékére. Minden egyes zsinagógában különleges gyászimákat kell naponta mondjanak, a meggyilkolt áldozatok neveinek felsorolásával. — A kerületi kormányzat megengedte, hogy csoportok, amelyek a Siralom falánál imádkozni akarnak, ebben ne akadályoztassanak meg.

9500 menekült. — A telavivi városi tanács hivatalos jelentése szerint Jaffából — 9509 zsidó menekült érkezett Tel-Avivba. A Waad Leumi kiküldött bizottsága Ben Zwi és Berl Katzenelson vezetésével felkérték a kormányt, — illetőleg Jonson kincstárnokot, hogy adjon megfelelő összegeket, a menekült zsidók felségítésére.

Enyhítik a vasárnapi munkaszüneti törvényt Angliában London. A parlament egy bizottsága foglalkozott a vasárnapi munkaszüneti törvény megváltoztatásának javaslatával és elhatározta, hogy azoknak a zsidó kereskedőknek, akik üzleteiket szombaton zárva tartják, engedjék meg, hogy vasárnap délelőtt nyitva tarthassák. Southwark T. Nayler munkáspárti képviselő javaslatát, hogy ezt a kedvezményt ne adják meg, 27 szavazattal egy ellenében — amely az indítványozó volt — elvetették.

Armagh hercegeiről és a palesztinai panoráma. A „Times” cikket közlő Armagh hercegeiről, amelyben leírja, hogy Haifa Nazareth közötti úton a világ legsodásabb panorámáját láthatni, csak az a baj, hogy új erdősítéssel ez a kilátás megszűnik. Az egész út, amiről szó van, ahonnan ez a kilátás megszereshető, alig 30—40 yard. A hercegek olyan részletesen írja meg a cikket, hogy S. Lewin a Nemzeti Alap főtákarára kutatta, hogy csak a Balfour erdő és a György király erdő közötti utról lehet szó. Ezért utasították a Nemzeti Alap erdősítési hivatalát, hogy azt a területet valóban ne ültessék be, hogy a hercegek kívánságait lehetőleg teljesítsék.

Ez a reklám!
Egy fényképezőgép 225 lei
 6x9 és 4 1/2 x 6 cm. azaz kétfős képméretre.
 Garantált minőség!
 Egy tekercs papírfilm 8 felvételés kidolgozással és 8 képpel együtt csak 45 lei

Oradea Str. Episcopul Clouegariu Nr. 1.
 Hazaárja ki ezen rövid ideig tartó reklám-
 arustást.

MR. PASZTOR, ORADEA

Zsidó humor

MIERT ERŐSBŐDIK A VALLÁS-TALANSÁG?

Josze Beer szluccki rabbihoz, a hasz-kala idején elmentek hivei és elpanaszolták, hogy a vallásatlanság egyre erősbodik az emberek között.

Erre válaszolta a következőket a szluccki:
 Ez azért történik, mert győz mindég az emesz?

— Az igazság győz, amikor a „felvilágosodás” és „tagadás” győz? — kérdezték ijedten a hivek...

— Igen, igen — mondta a rebbe — mert azok akik tagadnak, ösztönben hiszik azt, amit cselekednek ezzel szemben a vallásosság köztetek nem elég őszinte, ezért szaporodnak folyton a „tagadás” hivei...

KI KONYORUL AZ EGESZSÉGESEKEN?

A canzi gáon, Rabbi Chájim halála előtt meghagyta, hogy helyébe legfiatalabb fiát válasszák meg. Mikor látta, hogy hivei csodálkoznak, mert a leggyöngébbet jelölte utódjának, így szólt:

— Volt egyszer egy vak koldus, aki az adományokból meggazdagodott, házat, birtokot vásárolt. Mielőtt meghalt, szétosztotta a vagyonát egészséges, erős gyermekei között, az egyiknek pedig, aki szintén vak volt, nem hagyott semmit. És amikor az okát kérdezték, így felelt: „Ez a fiam meg fog gazdagodni, mint én, az emberek könyörülnek majd rajta, mert világtalan és adnak neki, de ki könyörül az egészségesen?”

RÉGEN ÉS MOST

A ruszini csodarabbi egyik hive a következő kérdéssel fordult hozzá:

— Rebbe, hogy lehetséges az, hogy míg régebben a híres rebbek szegényes házakban laktak, ruhájuk is igen szerény volt, addig most palotában laknak, négyfogatu hintón járnak és selyemkaftánt öltenek magukra?

A rusziner a következőket válaszolta erre:

Egy rebbenek háromféle kategóriából tevődik össze a közönsége, akik őt felkeresik. Először is: chassidok, azután áskénáz balboszok, harmadszor: vallásatlanok. A tőlük kapott pénzeket is ilyen célokra kell elköltsék. Amit igazi vallásos hiveiktől, a chassidoktól kapnak, azt elköltik, teflinre, ciceszre, szilkóra, maceszre, cedokora, egy szóval vallási szerekre. Amit a balboszoktól kapnak: azt elköltik élelmiszerekre, megélhetésre, házra, ruhára. Amit pedig a vallásatlanoktól kapnak: azt luxusra. Így négyfogatu hintóra, selyemre és a többire. A régebbi rebbeknek, csupa vallásos hívük volt, nem volt joguk pénzüket másra költeni, csak vallási dolgokra, de mert most ez a három kategória létezik, — ezért fejtenek ki luxust a mai rebbek... így szólt a ruszini kiváncsi chassidjának...

CHELEMI SZEMÜVEGEN

Tűzértség vonult el a chelemi uccán, minden ágyut négy ló vontat és hátun minden ágyun két tűzer ül.

Két chelemi nézi az elvonuló úteget és az egyik megkérdi:

— Vajjon miért ül az ágyun hátul két tűzer?

A másik gondolkodik egy kicsit, aztágy oldja meg a rejtélyt:

— Biztosan azért, mert egy nem bírás ki a rázást.

MIKOR SZÓKIK MEG A LÉLEK?

A híres szanzer rebbe azt kérdezte egy ízben gabbejtől:

— Kapott mindenki enni?

Mire egyik tullekes és vallásosnak látszó Live azt mondotta:

— Nem jöttünk mi ide enni, csak lelkünk akar jóllakni.

A szanzer erre azt válaszolta:

— Az ember lelke valóban nem azért teremtetett, hogy egyék, de csak ne adj esz a testnek — kiszóvik belőle a lélek.

